

ภาคผนวก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1
วิชาภาษาไทย เรื่อง การวิเคราะห์คำ จำนวน 2 ชั่วโมง
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษาที่ 2/2549

สาระสำคัญ

การอ่านวิเคราะห์คำและกลุ่มคำในข้อความ เป็นการแปลความหมายหรืออธิบายคำ และกลุ่มคำที่ปรากฏในข้อความออกมาเป็นคำพูดใหม่ ภาษาใหม่ หรือสำนวนใหม่ และจะต้องแปลความหมายให้ถูกต้องตามนัยของข้อความนั้น ๆ ด้วย

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนแปลความหมายของคำตามนัยของข้อความได้
2. เพื่อให้นักเรียนจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนอ่านข้อความแล้ว สามารถแปลความหมายของคำที่ปรากฏในข้อความนั้น ๆ ได้ถูกต้องตามนัยของเรื่อง ได้อย่างถูกต้อง

สาระการเรียนรู้

การวิเคราะห์ความหมายของคำและกลุ่มคำในข้อความ เป็นการแปลความหมายหรืออธิบายคำและกลุ่มคำที่ปรากฏในข้อความออกมาเป็นคำพูดใหม่ ภาษาใหม่ หรือสำนวนใหม่ และจะต้องแปลความหมายให้ถูกต้องตามนัยของข้อความนั้น ๆ ซึ่งต้องใช้บริบทหรือข้อความที่แวดล้อมคำหรือกลุ่มนั้นมาประกอบการพิจารณาแปลความ

กิจกรรมการเรียนรู้ (ใช้เวลา 120 นาที)

1. ทำแบบทดสอบก่อนเรียน เรื่อง การวิเคราะห์คำ
2. แจงจุดประสงค์การเรียนรู้
3. นำเข้าสู่บทเรียนโดยการสนทนาซักถามจากข่าวประจำวัน โดยนำหนังสือพิมพ์ แจกให้แต่ละกลุ่มช่วยกันอภิปรายและแสดงความคิดเห็นต่อข่าว
4. แบ่งกลุ่มนักเรียนเป็นกลุ่มกลุ่มละ 5 คน แล้วรับใบความรู้เรื่อง การวิเคราะห์คำ จากสื่อสิ่งพิมพ์จากที่ครูเตรียมมาเป็นตัวอย่าง และศึกษาการวิเคราะห์คำโดยตรงและโดยนัย จากตัวอย่าง ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถามและปรึกษาปัญหา

5. ทุกกลุ่มรับใบงานที่ 1 กลุ่มละ 1 ชุด ศึกษาและลงมือปฏิบัติตามใบงาน โดยมีครูเป็นที่ปรึกษาและแนะนำลงมือปฏิบัติกิจกรรมตามใบงาน

6. ทุกกลุ่มรับใบงานที่ 2 กลุ่มละ 1 ชุด ศึกษาและลงมือปฏิบัติตามใบงาน โดยมีครูเป็นที่ปรึกษาและแนะนำลงมือปฏิบัติกิจกรรมตามใบงาน

7. ทุกกลุ่มรับใบงานที่ 3 กลุ่มละ 1 ชุด ศึกษาและลงมือปฏิบัติตามใบงาน โดยมีครูเป็นที่ปรึกษาและแนะนำลงมือปฏิบัติกิจกรรมตามใบงาน

8. ทุกกลุ่มรับใบงานที่ 4 กลุ่มละ 1 ชุด ศึกษาและลงมือปฏิบัติตามใบงาน โดยมีครูเป็นที่ปรึกษาและแนะนำลงมือปฏิบัติกิจกรรมตามใบงาน

8. ทุกกลุ่มรับใบงานที่ 5 กลุ่มละ 1 ชุด ศึกษาและลงมือปฏิบัติตามใบงาน โดยมีครูเป็นที่ปรึกษาและแนะนำลงมือปฏิบัติกิจกรรมตามใบงาน

9. ทุกกลุ่มส่งตัวแทนออกมาสรุปผลทั้งหมดและร่วมกันอภิปรายซักถามเรื่องการวิเคราะห์คำและกลุ่มคำทั้งความหมายโดยตรงและโดยนัย โดยมีครูคอยเสนอแนะเพิ่มเติมนักเรียนนำผลงานแสดงที่ป้ายนิเทศหน้าห้องเรียน

10. ทำแบบทดสอบหลังเรียน

สื่อการเรียนการสอน

1. ข้อความจากหนังสือพิมพ์
2. ใบความรู้เรื่องการอ่านวิเคราะห์คำและกลุ่มคำ
3. แผนภูมิข้อความ
4. ใบงานที่ 1-5
5. แบบฝึกตัวอย่างการวิเคราะห์คำและกลุ่มคำ
6. กระดาษโปสเตอร์

การวัดผลและประเมินผล

1. ประเมินจากการวิเคราะห์ความหมายของคำตามนัยของข้อความ
2. ประเมินจากการวิเคราะห์ความหมายของกลุ่มคำตามนัยของข้อความ
3. ประเมินจากการจับใจความสำคัญ
4. ประเมินจากใบงานและแบบฝึก
5. ทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน

ใบความรู้ แผนภูมิข้อความ

การอ่านวิเคราะห์คำ หมายถึง การอ่านเพื่อให้ผู้อ่านแยกแยะถ้อยคำในวลี ประโยค หรือข้อความต่าง ๆ โดยสามารถบอกได้ว่า คำใดใช้อย่างไร ใช้ผิดความหมาย ผิดหน้าที่ ไม่เหมาะสม ไม่ชัดเจนอย่างไร ควรจะต้องหาหนทางแก้ไขปรับปรุงอย่างไร เป็นต้น เช่น

1. “จับ ใช้เทคนิคคั้นน้ำตา คิดถึงเรื่องร้ายที่เจอมา ” (ไทยรัฐ, 16 ธันวาคม, 2542 : 33)
2. “โลโก้บริษัทจะออกมาเป็นเซ็ท” (ไทยรัฐ, 28 ตุลาคม, 2542 : 37)
3. “เขาเบรคอารมณ์ไว้ไม่อยู่เมื่อถูกเพื่อนแซว” (ข่าวสด, 19 ตุลาคม, 2542 : 11)

ตารางการวิเคราะห์คำและกลุ่มคำ

คำ/ข้อความ	การวิเคราะห์ความหมาย	
	ความหมายโดยตรง	ความหมายโดยนัย
1. “จับ ใช้เทคนิคคั้นน้ำตา คิดถึงเรื่องร้ายที่เจอมา ”	ศิลปะหรือกลวิธี เฉพาะวิชานั้น ๆ	กลวิธีในการร้องไห้ ในการเล่นละคร
2. “โลโก้บริษัทจะออกมาเป็น <u>เซ็ท</u> ”	ลักษณะนามใช้เรียก คนหรือสิ่งของที่เข้า กลุ่มหรือเข้าชุดกัน	โลโก้ของบริษัท ที่เข้าชุดกัน
3. “เขา <u>เบรค</u> อารมณ์ไว้ไม่อยู่เมื่อถูกเพื่อนแซว”	เครื่องห้ามล้อ	ยับยั้งอารมณ์ ของตนเอง

ใบงานที่ 1

เรื่อง การวิเคราะห์คำที่มีความหมายโดยตรงและโดยนัยจากประโยค

คำสั่ง ให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ตามลำดับดังนี้

1. อ่านข้อความในใจคร่าว ๆ แล้วจับประเด็นว่าเป็นเรื่องอะไร มีความหมายว่าอย่างไร จากนั้นให้นักเรียนอ่านข้อความในใจอีกครั้ง แล้วจับใจความสำคัญว่าคืออะไร
2. วิเคราะห์ความหมายของคำและกลุ่มคำที่ขีดเส้นใต้ให้ถูกต้องตามนัยของข้อความ
3. สรุปใจความหมายของคำด้วยสำนวนภาษาของตนเอง
4. เขียนสรุปความหมายของคำและกลุ่มลงในกระดาษโปสเตอร์ แล้วส่งตัวแทนกลุ่มออกมาเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

ประโยค

1. “ทาสระดับอนาถ หนุ่มใหญ่อดีตพนักงานการไฟฟ้าจังหวัดลำปางเครียดจัด”
(ไทยรัฐ, 1 พฤษภาคม 2549 : 1)
2. “ค่ายจับไอ้เถรเถื่อนร้อยยี่โจ้กู้วรี รวบพลทหารใจร้อนลาออก”
(ไทยรัฐ, 18 มกราคม 2549 : 1)
3. “รวบแก๊งลักทรัพย์ ตำรวจสืบสวนทางดง โข่ววีฝีมือขยายผลรวบแก๊ง”
(เดลินิวส์, 5 สิงหาคม 2549 : 1)
4. “พบหลักฐานเด็ด ตำรวจพุ่งเป้าผู้สาว”
(ข่าวสด, 18 มีนาคม 2549 : 1)
5. “เร่งคดีปมฆ่านักธุรกิจมะกัน”
(ไทยรัฐ, 8 มกราคม 2549 : 1)

ใบงานที่ 2

เรื่อง การวิเคราะห์คำที่มีความหมายโดยตรงและโดยนัยจากข้อความ

คำสั่ง ให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ตามลำดับดังนี้

1. อ่านข้อความในใจคร่าว ๆ แล้วจับประเด็นว่าเป็นเรื่องอะไร มีความหมายว่าอย่างไร จากนั้นให้นักเรียนอ่านข้อความในใจอีกครั้ง แล้วจับใจความสำคัญว่าคืออะไร
2. วิเคราะห์ความหมายของคำและกลุ่มคำที่ขีดเส้นใต้ให้ถูกต้องตามนัยของข้อความ
3. สรุปใจความหมายของคำด้วยสำนวนภาษาของตนเอง
4. เขียนสรุปความหมายของคำและกลุ่มลงในกระดาษโปสเตอร์ แล้วส่งตัวแทนกลุ่มออกมาเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

ข้อความ

เด็กที่มาอยู่วัดทำทนายแต่ละคนมีนิสัยแตกต่างกันออกไป บางคนมีท่าทาง หึง ๆ ตี๋ ๆ อาจเป็นเพราะทางบ้านอบรมมาดีก็เป็นได้ แต่เด็กบางคนมีพฤติกรรมอย่างกับลิงอยู่ว่าง ๆ ไม่เป็น เห็นต้นไม้เป็นไม้ได้ต้องปีนป่ายขึ้นไปส่งเสียงดัง โหวกเหวก ระบายนโสตประสาทของชาวบ้าน นอกจากจะดูอย่างเหลือร้ายแล้ว เด็กนรกเหล่านี้ยังชอบรังแกเพื่อนที่ไม่มีทางสู้ อีกต่างหาก อีกทั้งขอบขโมยของกินที่พระสงฆ์ท่านเก็บไว้ด้วย พอจับไม่ได้ไล่ไม่ทันก็รอดตัวไป แต่ถ้าจับได้ละก็มีหวัง น้องถายแน่นอน

(เหรียญ อุปลัมภ์ 2540 , หน้า 68)

ใบงานที่ 3

เรื่อง การวิเคราะห์คำที่มีความหมายโดยตรงและโดยนัยจากข้อความ

คำสั่ง ให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ตามลำดับดังนี้

1. อ่านข้อความในใจคร่าว ๆ แล้วจับประเด็นว่าเป็นเรื่องอะไร มีความหมายว่าอย่างไร จากนั้นให้นักเรียนอ่านข้อความในใจอีกครั้ง แล้วจับใจความสำคัญว่าคืออะไร
2. วิเคราะห์ความหมายของคำและกลุ่มคำที่ขีดเส้นใต้ให้ถูกต้องตามนัยของข้อความ
3. สรุปใจความหมายของคำด้วยสำนวนภาษาของตนเอง
4. เขียนสรุปความหมายของคำและกลุ่มลงในกระดาษโปสเตอร์ แล้วส่งตัวแทนกลุ่มออกมาเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

ข้อความ

พลพตสร้างกรรมสะท้อนประวัติศาสตร์เขมรอีกครั้ง ด้วยการนำโหดครอบครัวยของ นายซอนเซ็น อดีตสมาชิกคนสำคัญของเขมรแดงที่มีข่าวว่ากำลังคิดจะ แปรพักตร์ นายพลพตซึ่งได้รับตำแหน่ง พี่ใหญ่ แห่งเขมรแดงผู้เหี้ยมโหดหายเจียบเข้า ก๊อปปี้ ไปนับแต่นั้น จนกระทั่งนายเนต เซเยอร์ นักข่าวกระดุกเหล็ก ชาวสหรัฐ ฯ ได้บุกเข้าไปทำข่าวใต้สวนคตีนายพลพตที่ฝ่ายเขมรแดงจัดขึ้น ภาพข่าวครั้งนั้นถือเป็นภาพข่าวแรกของนายพลพตในรอบ 18 ปี เนื้อข่าวที่นายเนตแพร่ออกมาบอกว่าพลพตถูกพิพากษาจำคุกตลอดชีวิต

(เดลินิวส์ ปีที่ 20 ฉบับที่ 1758 ตุลาคม 2545)

ใบงานที่ 4

เรื่อง การวิเคราะห์คำที่มีความหมายโดยตรงและโดยนัยจากข้อความ

คำสั่ง ให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ตามลำดับดังนี้

1. อ่านข้อความในใจคร่าว ๆ แล้วจับประเด็นว่าเป็นเรื่องอะไร มีความหมายว่าอย่างไร จากนั้นให้นักเรียนอ่านข้อความในใจอีกครั้ง แล้วจับใจความสำคัญว่าคืออะไร
2. วิเคราะห์ความหมายของคำและกลุ่มคำที่ขีดเส้นใต้ให้ถูกต้องตามนัยของข้อความ
3. สรุปใจความหมายของคำด้วยสำนวนภาษาของตนเอง
4. เขียนสรุปความหมายของคำและกลุ่มลงในกระดาษโปสเตอร์ แล้วส่งตัวแทนกลุ่มออกมาเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

ข้อความ

ในสมัยก่อนเมืองไทยเราเป็นเมืองที่มีความเป็นอยู่สุขสบาย จัดได้ว่าเป็นเมืองอยู่ข้างอู่
น้ำในแถบอินโดจีนก็ว่าได้ จนประเทศเพื่อนบ้านอย่างพม่าต้องการเอาไปเป็นเมืองขึ้น จึงมีการ
สู้รบผลัดกันแพ้ผลัดกันชนะจนเลือดท่วมแผ่นดิน ในที่สุดสงครามก็ยุติลงโดยที่ซาก
ปรักหักพังของโบราณสถานและโบราณวัตถุไว้เป็นที่ระลึก ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ 5 ได้มีนัก
ล่าอาณานิคมชาวตะวันตกเข้ามาแสวงหาดินแดนไปเป็นอาณานิคมของตนอีก แต่พระเจ้า
แผ่นดินในสมัยนั้นไม่ยอมยกให้ทั้งหมดได้แต่เอื้อนแผ่นดินที่ติดกับฝั่งลาวและเขมรให้เขาไป
เพื่อรักษาผืนดินส่วนใหญ่ไว้ นับเป็นเหตุการณ์ที่ทำให้พวกเราชาวไทยเกิดความรักและหวง
แหนขวานทองเล่มนี้มากยิ่งขึ้น

(իրຽນູ ອຸປັມກ໌ 2540 , ຫນ້າ 80)

ใบงานที่ 5

เรื่อง การวิเคราะห์คำที่มีความหมายโดยตรงและโดยนัยจากข้อความ

คำสั่ง ให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ตามลำดับดังนี้

1. อ่านข้อความในใจคร่าว ๆ แล้วจับประเด็นว่าเป็นเรื่องอะไร มีความหมายว่าอย่างไร จากนั้นให้นักเรียนอ่านข้อความในใจอีกครั้ง แล้วจับใจความสำคัญว่าคืออะไร
2. วิเคราะห์ความหมายของคำและกลุ่มคำที่ขีดเส้นใต้ให้ถูกต้องตามนัยของข้อความ
3. สรุปใจความหมายของคำด้วยสำนวนภาษาของตนเอง
4. เขียนสรุปความหมายของคำและกลุ่มลงในกระดาษโปสเตอร์ แล้วส่งตัวแทนกลุ่มออกมาเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

ข้อความ

ทุก ๆ เช้าพวกเราจะเปลี่ยนเวรกันเดินตามท่านเข้าไปในหมู่บ้าน พวกเขาต่างก็นำอาหารคาวหวานมาถวาย เมื่อกลับมาวัดท่านก็ฉันอาหาร หลังจากที่ท่านฉันเสร็จแล้วพวกเราก็นำข้าวกันบาตรนั้นมารับประทานต่อ นับเป็นอาหารที่มีรสเลิศยิ่งนัก ทุก ๆ เย็นหลังจากที่ทำกิจกรรมต่าง ๆ เสร็จแล้ว พวกเราชอบมาวิ่งเล่นที่สนามหญ้า มีบางวันที่นิกครีมขึ้นมาก็จับเพื่อนที่มีร่างกายพอดพอดเหยียด กันหน่อยชกต่อยกัน สร้างความสนุกสนานครั้งหนึ่งในหมู่พวกเรายิ่งนัก และทำให้พวกเราคลายความคิดถึงบ้านไปได้บ้าง เดี่ยวนี้พวกเราโตขึ้นเมื่อไหร่รำลึกถึงอดีตที่ไรจะมีแต่ความอึดอ้อมใจและนั่งอึดอยู่คนเดียว จนเพื่อนที่เดินผ่านไปมาถามว่า “จะบ้าหรือวะ นั่งอึดอยู่คนเดียว”

(กุลสตรี ปีที่ 28 ฉบับที่ 458 มกราคม 2548)

แบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน
เรื่อง การวิเคราะห์คำ

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ลงในช่องว่าง ( ) ของกระดาษคำตอบที่ถูกที่สุด
เพียงข้อละคำตอบเดียวลงในกระดาษคำตอบ (10 คะแนน)

1. เมาะแส

ก. ทืออยู่	ข. สงสัย
ค. เงื่อนงำ	ง. ร่องรอย

2. หวงแหน

ก. คิดถึง	ข. รักใคร่
ค. ห่วงหา	ง. เอาใจ

3. คละ

ก. ยัด	ข. ยัด
ค. ปน	ง. ทับ

4. จังเวง

ก. หมอง	ข. ว้าเหว่
ค. เงียบเชียบ	ง. หงอยเหงา

5. มัธยัสถ์

ก. อุดออม	ข. ใช้น้อย
ค. ตระหนี่	ง. จีเหนียว

ข้อ 6-10 ให้นักเรียนพิจารณาข้อความที่กำหนดให้ว่ามีความหมายใกล้เคียงกับข้อใดมากที่สุด

6. ลูกคนนี้ไม่เอาถ่านเลย

ก. ไม่เชื่อฟัง	ข. ใช้งานไม่ได้
ค. ไม่สนใจใคร	ง. ไม่เห็นแก่ใคร

7. เขาเป็นคนเจ้าถ้อยร้อยความ

ก. อวดรู้	ข. พูดซัด
ค. พูดเก่ง	ง. พูดมาก

8. ท่านคือเลี่ยนหนามของแผ่นดิน

ก. ศัตรู	ข. คนชั่ว
ค. ปรปักษ์	ง. คนไร้ค่า

9. เด็กที่กระดาศเรียรดตามถนน

ก. กอง	ข. สกปรก
ค. มากมาย	ง. เลอะเทอะ

10. เธอทำเช่นนี้นำขายน้ํามาก

ก. ปรึบ	ข. ดูถูก
ค. ตําหนิ	ง. ลงโทษ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved

เฉลยแบบทดสอบ

1. ง

2. ง

3. ค

4. ง

5. ก

6. ก

7. 8

8. ค

9. ค

10. ค.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2
วิชาภาษาไทย เรื่อง การวิเคราะห์รูปแบบภาษา จำนวน 2 ชั่วโมง
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษาที่ 2/2549

สาระสำคัญ

การวิเคราะห์รูปแบบภาษาการเรียบเรียงความคิดในสิ่งที่อ่าน จะมีลักษณะคือ ประโยคหรือข้อความที่กล่าวถึงหัวข้อหลักของปัญหาและการป้องกันแก้ไขที่กล่าวถึงในเรื่องที่อ่าน รายละเอียดของโครงสร้าง คำที่ชี้แนะที่มักปรากฏในโครงสร้างของสื่อ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนระบุรูปแบบของงานเขียนแต่ละประเภทที่อ่านได้
2. เพื่อให้นักเรียนบอกความแตกต่างด้านเนื้อหาของงานเขียนแต่ละประเภทได้
3. เพื่อให้นักเรียนวิเคราะห์งานเขียนด้านเนื้อหาได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อกำหนดเรื่องให้นักเรียนวิเคราะห์รูปแบบของสื่อสิ่งพิมพ์ นักเรียนสามารถวิเคราะห์รูปแบบของสื่อสิ่งพิมพ์ได้อย่างถูกต้อง

สาระการเรียนรู้

วัสดุการอ่านที่ต้องอ่านแบบวิเคราะห์ วินิจ เพื่อนำสารนั้นไปใช้ประโยชน์ ได้แก่ ตำรา บันทึงคลี สารคดี หนังสือประเภทข่าว โฆษณา งานเขียนเพื่อกิจธุระ ในเรื่องนี้จะอธิบายเกี่ยวกับรูปแบบของวัสดุการอ่านในการอ่านเพื่อวิเคราะห์ คือ ตำรา บันทึงคลี สารคดี หนังสือประเภทข่าว โฆษณา และงานเขียนเพื่อกิจธุระ

กิจกรรมการเรียนรู้ (เวลา 120 นาที)

1. ทำแบบทดสอบก่อนเรียน
2. แจกจุดประสงค์การเรียนรู้
2. นักเรียนแบ่งกลุ่มทั้งชั้นเป็น 3 กลุ่ม แล้วจัดกลุ่มกลุ่มละ 5 คน ทุกกลุ่มรับใบ

ความรู้เรื่อง การวิเคราะห์รูปแบบของภาษา โดยช่วยกันสรุปเป็นองค์ความรู้และส่งตัวแทนออกมาเขียนบนกระดานแล้วจดองค์ความรู้ที่ลงสมุด

3. ทุกกลุ่มรับใบงานเรื่อง การวิเคราะห์รูปแบบของภาษาภาษาในสื่อสิ่งพิมพ์ แล้วช่วยกันทำแผนภาพความคิด (Mind mapping) ซึ่งต้องมีส่วนประกอบและรายละเอียดของการวิเคราะห์ประเภทของงานเขียน อย่างชัดเจนโดยเปรียบเทียบจากองค์ความรู้ที่นักเรียนได้ช่วยกันสรุป

4. ทุกกลุ่มรับใบงานเรื่อง การวิเคราะห์รูปแบบภาษาของสื่อสิ่งพิมพ์ โดยการตอบคำถามให้ถูกต้อง

5. ทุกกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน และนักเรียนทุกคนเขียนสรุปความรู้เรื่องรูปแบบของภาษา ในรูปแบบของบันทึกส่วนตัวลงในสมุดซึ่งจะต้องตอบให้ได้ว่าเรียนอะไรเรียนอย่างไร รู้และได้รับอะไรตลอดจนปัญหาและอุปสรรคของการเรียนในเนื้อหาที่เรียน

6. ทำแบบทดสอบหลังเรียน

สื่อการเรียนรู้

1. ใบความรู้เรื่อง การวิเคราะห์รูปแบบของภาษา
2. ใบงานเรื่องการวิเคราะห์ประเภทของสื่อสิ่งพิมพ์
3. ใบงานการวิเคราะห์รูปแบบของสื่อสิ่งพิมพ์

การวัดผลและประเมินผล

1. ในระหว่างนักเรียนทำงาน ครูสังเกตพฤติกรรมโดยใช้แบบประเมินพฤติกรรมผู้เรียนรายบุคคลและแบบประเมินพฤติกรรมผู้เรียนรายกลุ่ม
2. ตรวจสอบผลงานจากการทำใบงาน

ใบความรู้ที่ 1

การวิเคราะห์รูปแบบของภาษา

การวิเคราะห์รูปแบบของภาษา เพื่อให้การอ่านชัดเจนขึ้นและจับใจความสำคัญของเรื่อง การวิเคราะห์รูปแบบของข้อความ, เนื้อความต่างๆ เพื่อสื่อความหมายของภาษาและลักษณะของภาษาในแต่ละบริบทของภาษามีเป้าหมายในตัวมันเองชัดเจน ที่จะสื่อความให้ผู้ฟัง (ภาษาพูด) และผู้อ่าน (ภาษาเขียน) สามารถเข้าใจเนื้อความที่ได้ฟังและอ่านชัดเจนขึ้น จับใจความสำคัญของเรื่องได้ ทารายละเอียดของเรื่องราวทั้งการแสดงความคิดเห็นในการอ่านที่แน่นอน และชัดเจน มีลักษณะของภาษาที่ใช้สื่อความหมายมีเป้าหมายและรูปแบบที่ครอบคลุมลักษณะต่างๆ ทางภาษาอย่างชัดเจน เรียกว่า วรรณลักษณะของภาษา การเข้าใจวรรณลักษณะของเนื้อความจะทำให้การฟัง หรือการอ่านชัดเจนขึ้น นอกจากนี้ยังช่วยให้การจับใจความ การหา รายละเอียดของเรื่อง และการแสดงความคิดเห็นสามารถกระทำได้ง่ายขึ้น วรรณลักษณะของภาษามีหลายชนิด ซึ่งภาษาทุกชนิดจะมีวรรณลักษณะเฉพาะที่ใช้กับสถานการณ์ต่างๆ ดังนี้

1. เรื่องเล่าจากประสบการณ์ หมายถึง เรื่องที่เขียนเล่าถึงเหตุการณ์ที่ผ่านมาและจากประสบการณ์ของผู้เขียน โดยมีลักษณะ โครงสร้างของการดำเนินเรื่องเริ่มด้วยบทสนทนา มีลำดับเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง และมีบทสรุป ลักษณะของภาษา มีคำวิเศษณ์บ่งบอกเวลาและลำดับเหตุการณ์ อ้างถึงบุคคล เป็นเรื่องเล่าในอดีต และมีคำเชื่อมเพื่อบอกลำดับเหตุการณ์ ก่อนหลังและให้ใจความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน เช่น แล้วดั่งนั้น จากนั้น ต่อจากนั้น ก่อนหน้านี้ หลังจาก ฯลฯ สำหรับตอนท้ายของเรื่องจะบอกคำนิยมหรือความเห็นส่วนตัว

2. รายงาน หมายถึง การเขียนเพื่อให้ความรู้แก่ผู้อ่าน ลักษณะโครงสร้างการดำเนินเรื่อง มีบทนำกล่าวถึงเรื่องโดยทั่วไป อาจให้คำจำกัดความหรือนิยามทั่วไปของเรื่อง บอกรายละเอียดของเรื่องสั้น ๆ เช่น ประเภท ลักษณะท่าทีหรือลักษณะพฤติกรรม คุณค่าที่มีต่อมนุษย์ ฯลฯ ลักษณะของภาษา ใช้คำหรือภาษาเป็นกลางไม่เฉพาะเจาะจง มีคำกริยาแสดงอาการ การกระทำ การแสดงความเป็นเจ้าของ เช่น เป็น อยู่ คือ ฯลฯ อาจมีหัวข้อยก่าวนำเป็นเรื่อง และมักเป็นประโยคบอกเล่า

3. การอธิบาย หมายถึง การเขียนเกี่ยวกับสาเหตุและกระบวนการของการเกิดปรากฏการณ์ต่าง ๆ โดยให้รายละเอียดเกี่ยวกับเหตุการณ์ และผลว่าเกิดขึ้นได้อย่างไรและเหตุใดจึงเกิดขึ้น ลักษณะโครงสร้างการดำเนินเรื่อง จะบอกหลักการ สาเหตุและผล บอกลักษณะของเหตุการณ์นั้น ๆ และมีบทสรุปจากหลักการ ส่วนลักษณะของภาษา เป็นประโยคบอกเล่า

ใช้ภาษาเป็นกลางไม่เฉพาะเจาะจง มีคำสันธานเชื่อมโยงคอบอกความเป็นเหตุเป็นผลต่อกัน และใช้คำวิเศษณ์เพื่อขยายความของการกระทำให้ชัดเจนขึ้น

4. เรื่องเกี่ยวกับความคิดเห็น หมายถึง การเขียนแสดงความคิดเห็นส่วนตัวหรือความคิดเห็นของตนเองที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง อาจจะเป็นการถกเถียงหรือโต้แย้ง ลักษณะโครงสร้างการดำเนินเรื่อง แสดงเหตุและผลของเรื่องที่เขียนหรือแสดงความคิดเห็น เช่น แสดงประโยชน์หรือความสำคัญ มีข้อความหรือประโยคสนับสนุนเหตุผลและผลที่จะเสนอในแต่ละความผิด มีบทสรุปย่อการแสดงความคิดเห็นของตน เพื่อเน้นความสำคัญของเรื่องให้น่าสนใจและน่าเชื่อถือ ลักษณะของภาษา มีข้อความถามหรือเนื้อความที่เกี่ยวกับความคิดเห็นของตนเอง มีประโยชน์สนับสนุนหรือมีการขยายความแต่ละความคิด ใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 1 บุรุษที่ 3 ในการกล่าวถึง มีคำแสดงเจตคติ

5. วิธีการ หมายถึง การเขียนแนะนำการปฏิบัติ ซึ่งจะกล่าวถึงวิธีการกระบวนการหรือขั้นตอนการปฏิบัติที่ชัดเจน ลักษณะโครงสร้างการดำเนินเรื่อง ต้องมีจุดมุ่งหมายการเขียนที่แน่นอน ใ้รายละเอียดของวัตถุประสงค์ที่ต้องการ เรื่องลำดับขั้นตอนการปฏิบัติ ลักษณะของภาษา เป็นประโยคคำสั่ง ใช้คำกริยาที่บ่งบอกการปฏิบัติ ใช้ภาษาเป็นกลาง ๆ ไม่เฉพาะเจาะจง และใช้คำนาม

6. เรื่องเล่าหรือบรรยายเชิงจินตนาการ หมายถึง การเล่าหรือเขียนเรื่องจากจินตนาการส่วนมากจะเป็นเรื่องนิทานหรือนิยาย ลักษณะโครงสร้างการดำเนินเรื่อง มีการนำเรื่อง กล่าวความเป็นไปของเรื่องบ่งบอกตัวบุคคล สถานที่ หรือเวลา มีลำดับของเหตุการณ์ในเรื่อง ปมปัญหา การคลี่คลาย หรือมีข้อเตือนใจท้ายเรื่อง ลักษณะของภาษา เป็นเรื่องเล่าในอดีตหรือเป็นเรื่องที่ผ่านมาแล้ว ใช้บุพบทบ่งบอกเวลา สถานที่ ใช้สรรพนามบุรุษที่ 1 ในการกล่าวถึงหรืออ้างถึงบุคคลหรือสิ่งของอื่น ๆ อาจมีการซ้ำเรื่อง ใช้คำสันธานในการเชื่อมประโยค

7. อภิปราย หมายถึง การเขียนเพื่อแสดงถึงเหตุผลและความจำเป็นชี้ให้เห็นข้อดีข้อเสียเป็นการจูงใจให้ผู้อ่านคล้อยตาม ลักษณะโครงสร้างการดำเนินเรื่อง เริ่มต้นด้วยการให้หลักการหรือความสำคัญของเรื่องให้ชัดเจน กล่าวถึงข้อขัดแย้งหรือสนับสนุนโดยมีการอ้างอิงแสดงเหตุผล ตอนท้ายกล่าวเสนอแนะเชิงสรุปว่า ควรทำหรือสนับสนุนอย่างไร ลักษณะของภาษา มีข้อความแสดงความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องของตนเองและผู้อื่น ใช้ประโยคบอกเล่า มีข้อความสนับสนุนหรืออ้างอิงหรือใช้เหตุผล ใช้คำเชื่อม เช่น คำสันธาน คำบุพบท คำวิเศษณ์ เพื่อแสดงความขัดแย้ง คล้อยตาม เป็นต้น

8. สังกะ เป็นกรเขียนเพื่อให้ความเห็นและให้รายละเอียดของการสังกะสิ่งใด
สิ่งหนึ่ง ลักษณะโครงสร้างการดำเนินเรื่อง บทนำเกี่ยวกับสิ่งที่สังกะ งบประมาณหรือสถานที่
ลำดับความของการบอกรายละเอียด ให้ความเห็นเกี่ยวกับการสังกะ ลักษณะของภาษา
มีคำวิเศษณ์บ่งบอกเวลาหรือสถานที่และลำดับของการบอกรายละเอียด ใช้คำคุณศัพท์บอก
ลักษณะของคำนามต่าง ๆ และใช้ภาษาเป็นกลางไม่เฉพาะเจาะจงในการอ้างอิง

(กรมวิชาการ 2545: 68)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตัวอย่าง

ใบความรู้การวิเคราะห์รูปแบบจากสถานการณ์แบบรายงาน

จดหมายข่าว

สารสนเทศจากบก.

เนื่องในวโรกาสเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พุทธศักราช 2548 และในโอกาสฉลองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณอันล้นพ้นของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงเป็นแบบอย่างที่ดีในทุกด้านแก่ปวงชนชาวไทย จึงขอนำหลัก 10 ประการตามรอยพระยุคลบาท ที่ทางสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) ได้พยายามประมวลหลักที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้แสดงให้เราดูมาโดยตลอด 10 ข้อ ที่คิดว่าอย่างน้อยที่สุดข้าราชการที่ดีนั้น น่าจะมีอะไรบางอย่างซึ่งหลักนี้สามารถใช้ได้กับทุกสาขาอาชีพทุกคนลองพิจารณาดูแต่ละข้อว่าเรา ปฏิบัติได้ไหม

- ข้อแรก ทำงานอย่างผู้รู้จริง และมีผลงานเป็นที่ประจักษ์
- ข้อที่ 2 ความอดทน มุ่งมั่น ยึดธรรมะ และความถูกต้อง
- ข้อที่ 3 ความอ่อนน้อมถ่อมตน เรียบง่าย และประหยัด
- ข้อที่ 4 มุ่งประโยชน์คนส่วนใหญ่เป็นหลัก
- ข้อที่ 5 รับฟังความเห็นของผู้อื่น เคารพความคิดที่แตกต่าง
- ข้อที่ 6 มีความตั้งใจจริงและขยันหมั่นเพียร
- ข้อที่ 7 มีความสุจริต และความกตัญญู
- ข้อที่ 8 พึ่งตนเอง ส่งเสริมคนดีและคนเก่ง
- ข้อที่ 9 รักประชาชน
- ข้อที่ 10 การเอื้อเฟื้อซึ่งกันและกัน

ส่วนส่งเสริมการผลิตผัก ไม้ดอกไม้ประดับและสมุนไพร สผ สปีที่ 3 ฉบับที่ 10 เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2548 สำนักส่งเสริมและจัดการสินค้าเกษตรหลัก 10 ประการที่ทาง ก.พ. ได้รวบรวมไว้นี้ หากใครปฏิบัติได้ครบย่อมเกิดประโยชน์ทั้งต่อตนเอง และส่วนรวม ซึ่ง ดร. สุเมธ ตันติเวชกุล ท่านได้กล่าวไว้ในคำนำหนังสือ “หลักธรรม ทำ ตามรอยพระยุคลบาท ถึงเวลาที่คนไทยจะต้องหันมาตามรอยพระยุคลบาท โดยยึดเอาหลักธรรมทั้งหลายที่ทรงแสดงให้เห็น มาใช้เป็นหลักปฏิบัติหรือเป็นหลักทำ ทั้งนี้เพื่อความดีงามอันจะบังเกิดขึ้นในชีวิตที่เหลืออยู่นี้”

ทรงพระเจริญด้วยเกล้าด้วยกระหม่อมขอเดชะ ข้าพระพุทธเจ้า ส่วนส่งเสริมการผลิตผัก
ไม้ดอกไม้ประดับ และสมุนไพร วิทยาลัยฯ ทิพานุเคราะห์ ที่ปรึกษา บรรณาธิการ กองบรรณาธิการ
และฝ่ายผลิต ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมและจัดการสินค้าเกษตร วิทยาลัยฯ ทิพานุเคราะห์ ประพิศพรรณ
อนุพันธ์

ลักษณะคำถามหลังจากอ่านเนื้อเรื่องและวิเคราะห์

เรื่องเกี่ยวกับอะไร → เป็นอย่างไร → มีลักษณะเฉพาะ → มี ประโยชน์ / โทษ → อย่างไร
→ มีลักษณะอย่างไร → เป็นอย่างไร
โดยทั่วไป → สรุปสั้นๆว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร → สำคัญอย่างไร

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ใบงานที่ 1

การวิเคราะห์รูปแบบภาษาในสื่อสิ่งพิมพ์

ควายลากคนหัวชนเสาไฟดับอนาคตการพ.

พ.ต.ท.วีรยุทธ ภูระนาม สารวัตรเวร สภ.อ.เมืองอุบลราชธานี ได้รับแจ้งจาก น.ส.อนุ
 ลักษณ์ แสนสิน อายุ 28 ปี อยู่บ้านเลขที่ 132 หมู่ที่ 14 ต.คันไร่ อ.สิรินธร จ.อุบลราชธานี ว่านาง
 แพงศรี แสนสิน อายุ 56 ปี มารดาผู้แจ้ง ได้เสียชีวิตลงที่โรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์ จ.
 อุบลราชธานี เมื่อเวลา 23.50 น.ของคืนวันที่ 23 ธันวาคม เนื่องจากได้รับอุบัติเหตุถูกควายดึง
 จนได้รับบาดเจ็บสาหัสในช่วงเช้าของวันที่ 23 ธันวาคม โดยหลังจากเกิดเหตุญาติได้นำส่ง
 โรงพยาบาลสิรินธร อ.สิรินธร แต่เนื่องจากอาการสาหัสมากจึงถูกนำส่งโรงพยาบาลสรรพ
 สิทธิประสงค์และได้เสียชีวิตในเวลาต่อมา จึงรอดูร่วมกับแพทย์ชันสูตรพลิกศพ พบว่ามี
 บาดแผลที่บริเวณศีรษะ ตามร่างกายมีบาดแผลจากการที่ถูกเชือกผูกติดควายลากไปตามถนน
 จากการสอบสวนเบื้องต้นทราบว่า ก่อนเกิดเหตุช่วงเช้านางแพงศรี แสนสิน ผู้ตายได้นำควาย
 ออกจากคอก เพื่อจะนำไปเลี้ยงในทุ่งนากลางหมู่บ้าน ขณะที่นำควายออกจากคอก ได้งูควาย
 ออกมา โดยนางแพงศรี ได้จับเชือกงูควายออกมาทั้ง 2 ตัว เมื่อควายออกมาจากคอกได้ จึงพา
 กันวิ่ง ซึ่งนางแพงศรี ไม่ทันได้ระวังตัวทำให้เชือกงูควายที่ถืออยู่ เชือกได้พันเข้ากับข้อมือ
 เป็นเหตุทำให้ควายได้พาเชือกลากร่างนางแพงศรี ชูตถุไปตามถนนหน้าบ้านเป็นระยะทางกว่า
 5 เมตร และศีรษะได้ไปฟาดกับเสาไฟฟ้าข้างถนนหน้าบ้าน จนนอนสลบแน่นิ่งไป และเมื่อ
 ญาติที่ประสบเหตุได้ผ่านมาพบ จึงช่วยกันนำส่งโรงพยาบาล และเสียชีวิตดังกล่าว

(คม ชัด ลึก 24 ธันวาคม 2549)

คำสั่ง จงอ่านงานเขียนต่อไปนี้แล้ววิเคราะห์รูปของงานเขียนจากการพิจารณาด้านรูปแบบ
ภาษาของสื่อสิ่งพิมพ์

ยอดอาหารสุนัข จากพิรวินา เขียมในรส ยอดในคุณภาพ

วัตถุดิบประกอบด้วย

เนื้อไก่ แป้งข้าวโพด ข้าวบด ไข่ขาว ข้าวโพดบด ผลผลิตพลอยได้จากไก่ รำ
ข้าวโพด ไข่แห้ง หางนมผง ไคแคลเซียม ฟอสเฟต ขอคมเมล็ดข้าวสาลี เกลือ โคลีน คลอไรด์
โปแตสเซียม

(มติชนสุดสัปดาห์ ปีที่ 22 ฉบับที่ 1258 พฤษภาคม 2546)

โจร พันธุ์ใหม่

ในการลงมือปล้น จี้ ฆัดแงะ ขโมย และก๊าลอกก๊ำ (ฯลฯ) ของเหล่าอาชญากรแต่ละครั้ง
100 รายก็ทั้ง 100 รายมักมีเหตุจูงใจจากความต้องการทรัพย์สินมีค่าของชาวบ้าน อาทิ แก้ว
แหวนเงินทอง เครื่องเพชร และฯลฯ แต่ก็มีโจรบางประเภทที่ไม่สนใจของมีค่าเหล่านี้
เป้าหมายในการออกปฏิบัติการของเขาแต่ละครั้งคือ รongเท้า สักคู่

และต้องเป็นรองเท้าผู้หญิงด้วยนะ ของผู้ชายไม่เอา เพราะดูจากผลงานที่ผ่านมา 12 ครั้ง
เหยื่อล้วนเป็นผู้หญิง อายุระหว่าง 20-40 ปีทั้งนั้น และโจรประเภทนี้แหละที่กำลังออก
อาละวาดสร้างความปวดหัวให้แก่ตำรวจในเมืองคัสเซิลของเยอรมันขณะนี้ เพราะยังจับไม่ได้
เลย ทั้งที่โจรรายนี้ออกปฏิบัติการเพียงลำพังแบบขำมาคนเดียว

เขาจะดักจับผู้หญิงที่เดินมาคนเดียวในเวลาค่ำคืน จากนั้นก็จะดึงรองเท้าจากเท้าของเหยื่อและ
หนีหายไปในความมืด เขาต้องการเพียงรองเท้าเท่านั้น เหยื่อทุกรายไม่เคยถูกทำร้าย และ
ทรัพย์สินมีค่าอย่างอื่นก็ไม่หาย นายเกอร์ฮาร์ด คิปแมนน์ นักสืบของสถานีตำรวจเมืองคัสเซิล
สาธยายถึงการทำงานของ โจรพันธุ์ใหม่ ให้ฟัง ก็น่ารัก ไปอีกแบบนะ

(มติชนสุดสัปดาห์ ปีที่ 22 ฉบับที่ 1258 พฤษภาคม 2546)

ใบงานที่ 2
การวิเคราะห์รูปแบบภาษาในสื่อสิ่งพิมพ์

ชื่อกลุ่ม-รายชื่อสมาชิก.....
.....

*****

คำสั่ง จงอ่านงานเขียนรูปแบบที่ 1 และรูปแบบที่ 2 แล้ววิเคราะห์รูปแบบของงานเขียนจากสื่อสิ่งพิมพ์ด้านรูปแบบว่าแตกต่างกันอย่างไร

จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. รูปแบบที่ 1 มีลักษณะเป็นรูปแบบลักษณะใด

.....
.....
.....
.....

รูปแบบที่ 2 มีลักษณะเป็นรูปแบบลักษณะใด

.....
.....
.....
.....

2. รูปแบบที่ 1 และรูปแบบที่ 2 มีลักษณะแตกต่างกันอย่างไร

.....
.....
.....
.....

ใบงานที่ 3
การวิเคราะห์รูปแบบของสื่อสิ่งพิมพ์

ชื่อกลุ่ม-รายชื่อสมาชิก.....

.....

จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. เรื่องสนุกสนานงานชักพระ และการรายงานผู้ป่วย แตกต่างกันด้านรูปแบบอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved

เรื่อง สนุกสนานงานชักพระ

เมื่อเดือน ๑๑ ที่ผ่านมา ดิฉันไปเที่ยวงานชักพระจัดขึ้นที่หน้าศาลหลักเมืองฉะเชิงเทราไปกับคุณแม่และน้อง ซึ่งบรรยากาศในงานค่อนข้างที่จะแออัดหน่อย เพราะทุกคนที่มาในงานนี้ต่างก็อยากจะดูเรือพระและขบวนแห่กัน ซึ่งรถขบวนแห่แต่ละคันล้วนแต่สวยงามกันทั้งนั้น ดิฉันชอบพี่ที่เค้าเดินนำหน้าขบวนแห่มากค่ะเพราะพี่เค้าแต่งตัวสวยงามมาก เช่น แต่งตามวรรณคดี แต่งแบบแปลก ๆ แหวกแนวก็มีค่ะ ส่วนที่ชอบอีกอย่างหนึ่งคือ ขบวนแห่แต่ละคันตกแต่งแบบไทย ๆ บางคันก็ตกแต่งตามวัฒนธรรมท้องถิ่นดิฉันภูมิใจที่ได้เห็นภาพเกี่ยวกับประเพณีชักพระ ดิฉันอยากจะชักชวนให้ชาวไทยทุกคนรักษาและสืบทอดประเพณีชักพระนี้ให้คงอยู่คู่กับคนไทยตลอดไปค่ะ...(ค.ญ.จิตวิสุทธิ อักษรขึ้น เลขที่ 13 ม.1E.P1...5/24/2001 5:18:49 PM)

เรื่อง การรายงานผู้ป่วย

การรายงานผู้ป่วย ประกอบด้วย ระบบใหญ่ ๆ 2 ระบบ คือ

1.ระบบการรายงานผู้ป่วยปอดอักเสบจากเชื้อไวรัสที่สงสัย SARS

ขอให้โรงพยาบาลทุกแห่งทั้งภาครัฐและเอกชน หากพบผู้ป่วยปอดอักเสบ ขอให้ชักประวัติที่สำคัญ 2 เรื่อง คือ ประวัติการเดินทางกลับจากพื้นที่เฝ้าระวังพิเศษ และประวัติการดูแลผู้ป่วยปอดอักเสบ ในช่วง 10 วันก่อนเริ่มป่วย หากพบว่า ผู้ป่วยมีประวัติข้อใดข้อหนึ่ง ขอให้รายงานโดยใช้แบบรายงาน SARS 1 ไปที่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดในพื้นที่ หรือ สำนักงานอนามัยกรุงเทพมหานครทันที และให้สำเนารายงานไปที่สำนักงานป้องกันควบคุมโรคในพื้นที่ หากไม่มีบัตรรายงาน ในขณะที่พบผู้ป่วยขอให้โทรศัพท์ หรือ โทรสารแจ้งข้อมูลที่สำคัญเกี่ยวกับผู้ป่วย คือ ชื่อ อายุ ที่อยู่อย่างละเอียด อาการ ประวัติการเดินทาง ภายใน 24 ชั่วโมง

2. ระบบการรายงาน Zero report

เป็นระบบรายงานที่ต้องการทราบจากพื้นที่ว่า มีการติดตามเฝ้าระวังโรคปอดอักเสบจากเชื้อไวรัสสงสัย SARS ได้ดีเพียงใด โดยประยุกต์รวมการรายงานผู้ป่วยปอดอักเสบเข้ากับรายงาน AFP ซึ่งใช้ในการเฝ้าระวังผู้ป่วย กล้ามเนื้ออัมพาตอ่อนปวกเปียกเฉียบพลัน (Acute Flaccid Paralysis) การส่งรายงานในระบบนี้ ขอให้ดำเนินการ ดังนี้

1. โรงพยาบาลทุกแห่ง ส่งโทรสาร แบบรายงานผู้ป่วย AFP/Polio และ SARS ไปที่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด หรือสำนักอนามัยกรุงเทพมหานคร
2. สำนักงานสาธารณสุขทุกแห่ง สรุปรายงานผู้ป่วย SARS รายสัปดาห์ และโทรสารส่งไปที่สำนักงานป้องกันควบคุมโรค ทุกเดือน ภายในวันที่ 10 ของเดือนถัดไป
3. สำนักงานป้องกันควบคุมโรค สรุปรายงานผู้ป่วย SARS รายเดือน และโทรสารส่งไปที่สำนักงานระบาดวิทยา ทุกเดือน ภายในวันที่ 20 ของเดือนถัดไป
(สำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข โทรศัพท์ 025191723)

คำชี้แจง นักเรียนอ่านบทความต่อไปนี้แล้ววิเคราะห์ลักษณะรูปแบบ

1. บทความแสดงความคิดเห็น

ช่วยกันประหยัดพลังงาน

นโยบายชดเชยน้ำมันขายปลีกของรัฐบาลที่ดำเนินการมาจนถึงวันนี้นับเวลาได้ประมาณ 1 เดือน ทำให้กองทุนน้ำมันต้องใช้เงินชดเชยราคาถึงวันละประมาณ 100 ล้านบาท รวมกว่า 3,000 ล้านบาท มีเสียงวิพากษ์วิจารณ์จากบางฝ่าย การดำเนินการนโยบายดังกล่าว ผิดพลาด เพราะจะเกิดผลเสียมากกว่าผลดี นั่นคือ ชีตความสามารถในการผลิตของสินค้า ส่งออกในระยะยาว จะมีปัญหาและประชาชนจะ 모르จักนิสรักการประหยัด ในขณะที่รัฐบาลโดย พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรีก็ยังคงยืนยันว่ารัฐบาลได้ทำอย่างดีที่สุดแล้ว จะเดินหน้านโยบายตรึงราคาน้ำมันไว้ต่อไป ขอให้ประชาชนช่วยกันประหยัดพลังงาน ต่างฝ่ายต่างมีเหตุผลในส่วนของรัฐบาลที่ตัดสินใจตรึงราคาน้ำมันมาก่อนหน้านี้ 1 เดือน โดยถือเอาประชาชนเป็นหลักที่จะไม่เดือดร้อนจากการขึ้นราคาน้ำมันที่จะทำให้ราคาสินค้าถีบตัวสูงขึ้น

สิ่งที่ปรากฏขึ้นก็คือ ประชาชนโดยทั่วไปยังไม่ได้ตื่นตัวว่าจะต้องช่วยกันประหยัด วิธีชีวิตเป็นอย่างไรก็ยังคงเป็นอย่างนั้น การใช้รถโดยไม่จำเป็นก็ยังคงเกิดขึ้นอยู่ คิดเพียงว่าเมื่อมีเงินเติมน้ำมันก็คงจะไม่เดือดร้อนไปถึงคนอื่น แต่แท้ที่จริงไม่ได้เป็นเช่นนั้น การคิดอย่างนี้เป็นการคิดเอาตัวเองเป็นที่ตั้ง ไม่คำนึงถึงผลกระทบโดยรวม หากมีคนคิดกันเช่นนี้มาก ๆ การรณรงค์ให้คนไทยพร้อมใจกันประหยัด โดยขอความร่วมมือแบบธรรมดา คงจะไม่ได้ผล

(บทความจากหนังสือพิมพ์มติชน ประจำวันพุธที่ 19 มีนาคม 2546 ปีที่ 26 ฉบับที่ 9140)

*****

2. บทความอธิบาย

Indy-independent

บทความอธิบาย คำว่า indy –อินดี้ จากคำพูดในวงเล็ก ๆ คำว่า เด็กแนว ก็กลายมาเป็นคำขอดฮิตติดตลาดที่ใช้สะท้อนบุคลิกบางอย่างของวัยรุ่น ที่มีสไตล์การแต่งตัวเป็นตัวเองทุกวันนี้ เด็กแนวไม่ใช่คำพูดลอย ๆ อีกต่อไป แต่กำลังเป็นกระแสหลัก ที่ถูกนำไปใช้ในการสร้างแบรนด์ให้กับสินค้า หรือบริการ ผูกโยงเข้ากับพฤติกรรมรักความอิสระ เลือกได้ตามใจชอบ ต้องยอมรับว่าที่มาของกระแสเด็กแนวมาจากองค์ประกอบหลายส่วน นิตยสาร แฟชั่น ภาพยนตร์ และเพลง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเกิดของค่ายเพลงอินดี้ การแตกแขนงของธุรกิจเพลงไทยที่เคยเต็มไปด้วย เพลงตลาด ไปสู่ความหลากหลายแนว และผลิตโดยศิลปิน สะท้อนความเป็นตัวตนของศิลปิน โดยนายทุนเรียกว่า อินดี้ indy มาจาก independent จะเกิดขึ้นไม่ได้เลย หากเทคโนโลยีการบันทึกและเรียบเรียงเสียงเพลงจะไม่มีราคาถูกลงอย่างมาก และมีสื่อเช่น สถานีวิทยุที่เปิดกว้างเล่นเพลงหลากหลายเหล่านี้

อย่างไรก็ดีกระแสความนิยมในอินดี้ก็เป็นเช่นเดียวกับหลายอย่างที่เกิดขึ้นในสังคม คือต้องผ่านการล้มลุกคลุกคลาน เรียนรู้ และกลับมาใหม่ ยุทธนา บุญอ้อม ผู้จุดประกายให้กระแสอินดี้ทั้งสองครั้งที่ผ่านมาในไทย ได้รับการยอมรับมากขึ้นเพราะมีรูปแบบการทำงานที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวสูง

(<http://www.positioningmag.com>)

การศึกษาการเพาะเห็ดดินแตรร่วมกับการปลูกผัก

ชาญยุทธ์ ภาณุทัต

จากกระแสการบริโภคพืชผักปลอดภัยจากสารพิษมีสูงขึ้น จึงได้มีการศึกษาหาแนวทางการเพาะเห็ดดินแตรร่วมกับการปลูกผักขึ้น โดยที่เริ่มสังเกตว่าเห็ดดินแตรที่ขึ้นกับผักไม่มีแมลงมารบกวนในระดับที่เสียหาย คณะผู้วิจัยจึงได้นำเห็ดดินแตรจำนวน 300 ก้อน มาทดลองฝังในพื้นที่ขนาด 1 x 3 เมตร ที่ขุดลึกกว่าระดับก้อนประมาณ 1 - 2 เซนติเมตร ก่อนฝังหว่านปุ๋ยมูลขี้วัวและปุ๋ยคอกแคะถุงพลาสติกที่เชื้อเห็ดดินแตรเต็มก้อนวางเรียงติดกันกลบดินใส่ปุ๋ยคอกบางๆ หว่านเมล็ดพันธุ์ผักบุงส์ลับกับกวางตุ้งในรุ่นต่อไป คลุมด้วยฟางดูแลรดน้ำผักเหมือนทั่วไป ตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2542 – เมษายน 2543 ทั้งนี้เพื่อศึกษาผลผลิตที่ได้ของเห็ดดินแตร ผักบุงส์ กวางตุ้ง นำไปเปรียบเทียบผลตอบแทนต่อการลงทุน สรุปผลรูปแบบการส่งเสริมการเพาะเห็ดดินแตรร่วมกับการปลูกผักต่อไป

จากการศึกษาพบว่าเห็ดดินแตรได้ผลผลิตรวม 125 กิโลกรัม/300 ก้อน/6 รุ่น คิดเป็นผลผลิตเฉลี่ย 416.67 กรัม/ถุง ผักบุงส์ 24.8 กิโลกรัม/ 4 รุ่น คิดเป็นผลผลิตเฉลี่ย 3,306.7 กิโลกรัม/ไร่ กวางตุ้ง 23.2 กิโลกรัม/ 4 รุ่น คิดเป็นผลผลิตเฉลี่ย 3,093.3 กิโลกรัม/ไร่ สำหรับผลตอบแทนต่อการลงทุนเห็ดดินแตร กรณีซื้อก้อนเชื้อมีค่า 2.67 กรณีทำก้อนเชื้อใช้เองมีค่า 4.85 ส่วนผักบุงส์ และผักกวางตุ้งมีค่า 5.18 และ 5.16 ตามลำดับ ซึ่งมีค่าสูงกว่า 1 คู่มูลค่าแก่การลงทุน ทำให้สามารถกำหนดรูปแบบเพาะเห็ดดินแตรร่วมกับการปลูกผักบุงส์และกวางตุ้งได้ผลตอบแทนสูง ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการดูแลเพิ่ม

สรุปได้ว่าการเพาะเห็ดดินแตรร่วมกับการปลูกผักบุงส์ และกวางตุ้งสามารถทำได้ผลดี โดยที่เห็ดและผักสามารถใช้น้ำ และธาตุอาหารร่วมกัน ทั้งยังทำให้ได้ผลผลิตที่ปลอดภัยจากการใช้สารเคมี ไม่มีแมลงมารบกวนในด้านผลตอบแทนต่อการลงทุนนั้นมีค่าสูง ทำให้สามารถกำหนดเป็นรูปแบบหนึ่งในการส่งเสริมการปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษได้ ซึ่งมีแนวโน้มจะพัฒนาเป็นอาชีพ และส่งออกได้ ทั้งนี้จะได้มีการศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมต่อไป

แม่วัย 13 ขวบอุ้มลูกน้อยล้มศีรษะเด็กกระทกพื้นดับ

สถดแม่วัย 13 ขวบ เคนสะกดขาตัวเองล้มขณะอุ้มลูกน้อยวัย 2 สัปดาห์ ทำให้ศีรษะเด็กกระทกพื้นอย่างแรงเสียชีวิต เรื่องราวชวนสถด แม่วัย 13 ปี อุ้มลูกน้อยวัย 2 สัปดาห์ พลาดสะกดขาตัวเองล้ม ทำให้ศีรษะลูกกระทกพื้นถึงแก่ความตายรายนี้ เกิดขึ้นเมื่อเวลา 01.00 น. วันที่ 19 ธันวาคม ร.ต.อ.ศุภชัย อ่วมประเสริฐ พนักงานสอบสวน สภ.ต.ย่อยเสม็ด รับแจ้งมีผู้เสียชีวิตที่ทาวนเฮาส์ 2 ชั้น เลขที่ 102/82 หมู่ 2 ต.เสม็ด จึงเดินทางไปตรวจสอบ ที่เกิดเหตุพบ ค.ช.हरรษา อายุ 2 สัปดาห์ นอนหงายเสียชีวิตอยู่บนเบาะรองนอน ที่ศีรษะด้านขวาววมบุคโดยมี ค.ญ.อุ (นามสมมติ) อายุ 13 ปี ผู้เป็นแม่นั่งร้องไห้อยู่ข้างศพ นายสรารุช อายุ 29 ปี พี่เขยของ ค.ญ.อุ ให้การว่า น้องเมียเคยเรียนชั้น ม.1 ที่โรงเรียนแห่งหนึ่ง ใน จ.นครสวรรค์ แต่เกิดพลาดทำได้เสียดกับเพื่อนชาย ซึ่งเรียนอยู่ชั้น ม.2 โรงเรียนเดียวกัน กระทั่งตั้งครรรค์ มารดาของ ค.ญ.อุ จึงให้ออกจากโรงเรียน กระทั่งเมื่อวันที่ 4 ธันวาคม ที่ผ่านมา ค.ญ.อุ คลอดบุตร และกลับไปอยู่ที่บ้านใน จ.นครสวรรค์ แต่ระหว่างนั้นเพื่อนบ้านต่างซุบซิบนินทา สร้างความอับอายให้แก่ครอบครัว มารดาของ ค.ญ.อุ จึงส่ง ค.ญ.อุ มาพักอยู่กับตนและภรรยา แม้ว่า ค.ญ.อุ จะยังเป็นเด็ก แต่ก็ยังเลี้ยงลูกด้วยตนเอง นายสรารุช กล่าวต่อว่า ขณะที่ ค.ญ.อุ กำลังอุ้มลูกเดินอยู่ภายในบ้านเกิดสะกดขาตัวเองล้มลง ทำให้ศีรษะของบุตรชายกระทกพื้นอย่างแรง ค.ญ.อุ จึงให้บุตรชายค้มนม ก่อนที่จะหลับไปพร้อมกันทั้งแม่และลูก กระทั่งตื่นขึ้นมาพบว่า ค.ช.हरรษา เสียชีวิตแล้ว

(หนังสือพิมพ์คม ชัด ลึก ฉบับวันที่ 20 ธันวาคม 2549)

ใบงานที่ 6
การวิเคราะห์รูปแบบภาษาของสื่อสิ่งพิมพ์

ชื่อกลุ่ม-รายชื่อสมาชิก .....

.....

จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. เรื่องที่ 1 เทคนิคการดูแลบัวประดับและเรื่องที่ 2 มาเรียนรู้คำศัพท์ทางเศรษฐกิจที่เป็นประโยชน์กันดีกว่า มีลักษณะแตกต่างกันด้านรูปแบบอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. เรื่องที่ 3 พืชสุดคุ้ม และเรื่องที่ 4 คำศัพท์น่ารู้ มีลักษณะแตกต่างกันด้านรูปแบบอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เรื่องที่ 1

จดหมายข่าว ปีที่ 2 ฉบับที่ 6 เดือนเมษายน – พฤษภาคม 2547

เทคนิคการดูแลบัวประดับ

กลุ่มส่งเสริมการผลิตไม้ดอกไม้ประดับ

ถ้าพูดถึงราชินีแห่งไม้น้ำ คงหนีไม่พ้น”บัว” ด้วยความงาม สีสด และพันธุ์ที่หลากหลาย ทำให้บัวเป็นที่รู้จัก ทั้งในฐานะของไม้ดอกไม้ประดับ บัว เป็นไม้น้ำยอดนิยมที่มีการปลูกกันอย่างแพร่หลาย แต่บัวก็ต้องการการดูแลเป็นพิเศษ เนื่องจาก บัวมีนิสัยพักการเจริญเติบโตในช่วงฤดูหนาว เป็นการปรับสภาพเพื่อความอยู่รอดต่อไป ดังนั้นจึงต้องมีการดูแลรักษาเป็นพิเศษ เพื่อที่บัวจะได้สวยงามตลอดไป เมื่อเข้าสู่ฤดูหนาว ช่วงเดือนพฤศจิกายน-มกราคม บัวจะมีการพักการเจริญเติบโตช่วงพักการเจริญเติบโตนี้แหละที่ก่อให้เกิดปัญหาตามมาในเรื่องของน้ำเน่าเสีย โดยเฉพาะ บัวฝรั่ง และบัวประดับอื่นๆ เพราะ

เรามีวิธีช่วยลดการเน่าเสียของน้ำมาฝาก

1. หมั่นเก็บซากตะไคร่ สาหร่าย หรือวัชพืช ที่ตายในภาชนะปลูกทิ้งอยู่เสมอ
2. มีการเปลี่ยนถ่ายน้ำเมื่อเห็นว่าน้ำเริ่มเน่าเสีย
3. กรณีที่ปลูกไม่มากอาจเก็บหน่อใส่กล่องพลาสติกที่ปิดฝาสนิท หรือใส่ถุงพลาสติกแล้วรัดปากถุงให้แน่น นำเข้าสู่ชั้นเก็บผัก เมื่อพ้นฤดูหนาวจึงนำมาปลูกใหม่

เทคนิคการเลี้ยงบัวประดับให้งามแบบง่าย ๆ

1. ให้บัวอยู่ในที่ๆเหมาะสม ซึ่งต้องรู้จักลักษณะนิสัยของบัวแต่ละสายพันธุ์
2. อยู่ในที่ๆ ปราศจากมลภาวะ หมายถึงน้ำในภาชนะที่บัวอยู่ไม่เน่า
3. อย่าปล่อยให้บัวอดอาหาร ควรมีการให้อาหาร เมื่อพบว่าบัวมีการชะงักการเจริญเติบโตสังเกตได้จาก ใบมีขนาดเล็กลง ใบแก่เหลืองเร็วขึ้น บัวไม่ค่อยออกดอก
4. ดูแลเรื่องโรคและแมลง หมั่นตรวจดูใบ เมื่อพบว่าเกิดโรค หรือมีการทำลายของแมลง ควรเก็บทำลายด้วยมือออก หรือถ้ามีการระบาดมากสามารถใช้สารเคมีประเภทดูดซึมฉีดพ่น ได้แต่ที่สำคัญ ผู้ปลูกเลี้ยงเองต้องยึดหลักที่ว่าไม่ควรเปลี่ยนน้ำบ่อยเมื่อบัวพ้นฤดูหนาว และหากอยากเลี้ยงปลาในบ่อบัวควรเป็นปลาประเภทกินเนื้อ เช่น ปลาหมอเทศ และไม่ใช่ปลาปากดูดอย่างปลาเงินปลาทอง หรือปลาคาร์พ เพราะปลาอาจรบกวนจุดเจริญเติบโตของบัว อาจทำให้บัวที่เลี้ยงไม่เจริญเติบโตเท่าที่ควร เพียงเท่านี้ท่านผู้ปลูกเลี้ยงบัวก็สามารถมีบัวที่สวยงามได้

เรื่องที่ 2

นานาสาระ

มาเรียนรู้คำศัพท์ทางเศรษฐกิจที่เป็นประโยชน์กันดีกว่า

ASEM : Asia-Europe Meeting หมายถึง การประชุมเอเชีย-ยุโรป หรือเรียกย่อ ๆ ว่า อาเซม เป็นการประชุมระดับสุดยอดระหว่างประมุขและหัวหน้ารัฐบาลเอเชีย-ยุโรป 25 ประเทศ ประกอบด้วยประเทศไทยในเอเชีย 10 ประเทศและอีก 15 ประเทศจากยุโรป จัดขึ้นครั้งประวัติศาสตร์อันเป็นก้าวแรกที่จะเชื่อมโยงภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก และยุโรป

Income Support หมายถึง มาตรการของรัฐที่ให้เงินช่วยเหลือ เพื่อพยุงรายได้แก่เกษตรกร

Market Price Support หมายถึง มาตรการของรัฐที่ให้การสนับสนุนช่วยเหลือด้านราคาแก่ผู้ผลิต เช่น การพยุงราคา การประกันราคา การรับซื้อผลผลิตจากเกษตรกรในราคาที่สูงกว่าราคาตลาด

NTBs : Non-tariff measures หมายถึง มาตรการที่มิใช่ภาษีศุลกากร ซึ่งเป็นกฏระเบียบข้อบังคับของภาครัฐที่เป็นอุปสรรคต่อการค้าระหว่างประเทศ

เรื่องที่ 3

จดหมายข่าว ปีที่ 2 ฉบับที่ 6 เดือนเมษายน – พฤษภาคม 2547

พืชสุุดคุ้ม

กลุ่มส่งเสริมการผลิตไม้ดอกไม้ประดับ

เมื่อพูดถึงการใช้ประโยชน์จากส่วนต่างๆ ของพืชให้ได้มากที่สุด ก็น่าจะเป็นตัวแทนของไม้ผล สำหรับไม้ดอกไม้ประดับ คงต้องยกให้ “บัวหลวง” ซึ่งสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้แทบทุกส่วน ทั้งในการอุปโภคและบริโภค คงแปลกใจกันละซิว่า จะนำส่วนไหนมาใช้ประโยชน์กันได้บ้าง

เริ่มจากนำบัวมาใช้ในการอุปโภคกันก่อน อันดับแรก จากส่วนบนสุดนั้นก็คือ

ดอก: รู้จักกันดีและใช้กันมานานแล้วในการนำมาบูชาพระ การประดับตกแต่ง พบในตลาดทั่วไป ปัจจุบันเริ่มมีการนำมาใช้ในการจัดดอกไม้และจัดแจกันอย่างแพร่หลาย

ฝักอ่อน : (ฝักที่เก็บหลังจากกลีบดอกบานแล้ว 7 วัน) ขณะนี้เริ่มมีการมาใช้ในแวดวงของนักจัดดอกไม้เพิ่มมากขึ้น

ฝักแก่ : (ฝักที่ปล่อยไว้ให้แห้งคายน) นำมาพ่นสีต่าง ๆ ให้หลากหลายเพื่อนำมาใช้ในการจัดดอกไม้ จัดตกแต่งสถานที่ต่าง ๆ

ใบบัว : สมัยก่อนนิยมใช้ในการห่อข้าวของ เป็นวัตถุดิบสำคัญในการทำข้าวห่อใบบัว ซึ่งเป็นที่รู้จักกันมากในต่างประเทศ นอกจากนี้ยังมีการนำใบบัวข้อมสีทำเป็นของตกแต่งของชำร่วยต่าง ๆ

ในแง่การนำมาบริโภค เริ่มจากเบื้องล่างสู่ส่วนบนกันบ้าง

เหง้า (ราก) บัว : เป็นที่รู้จักกันดีว่าสามารถนำมาทำทั้งอาหารหวาน-คาวได้อย่างมากมายเช่น ขนมรากบัว น้ำรากบัว ลูกอมรากบัว ฯ

หลอดบัว (ไหล) : นิยมมารับประทานสดทำอาหาร เช่น ผัดน้ำมันหอย ส้มตำรากบัว หาค่อนข้างยาก

เมล็ด : จะรับประทานขณะที่เมล็ดยังเขียวสดและเมล็ดแห้งนิยมรับประทานกันอย่างมาก นำมาเป็นส่วนประกอบในการทำขนมต่าง ๆ

ดีบัว : (ส่วนสีเขียวข้างในเมล็ด) นิยมนำมาทำเป็นชาดีบัว ซึ่งมีสรรพคุณตามตำรายาไทย เช่นขยายหลอดเลือดหัวใจแก้กระหายหลังอาเจียนเป็นเลือด แก้น้ำกามเคลื่อนขณะหลับ

เกสรบัว : รับมารับประทานมีสรรพคุณตามตำรายาไทย เช่น แก้ไข้รากสาด แก้ไข้มีพิษร้อน ชูกำลังทำให้ชื่นใจ

กลีบดอก :มีการนำมาแปรรูปเป็นไวน์ดอกบัว มีสรรพคุณตามตำราไทย เช่น แก้ไข้
แก้เสมหะและโลหิต บำรุงหัวใจทำให้หลอดเลือดว่าง

การที่จะให้ส่วนต่าง ๆ ได้คุณภาพนั้น ๆ เรื่องของสายพันธุ์เป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งจะแตกต่างกันไป เช่น ถ้าต้องการใช้ดอก ก็ต้องใช้บัวหลวงพันธุ์สัตตบงกช สัตตบงกช หรือที่ชาวสวนเรียกกันว่า พันธุ์ฉัตรขาว ฉัตรชมพู แต่ถ้าต้องการรับประทานเมล็ดและราก ก็ต้องเป็นบัวหลวงพันธุ์
แหลมชมพู ซึ่งเป็นบัวที่ขึ้นเองตามแหล่งน้ำธรรมชาติ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

เรื่องที่ 4

คำศัพท์น่ารู้

คำศัพท์ที่น่ารู้ในฉบับนี้ขอเปลี่ยนจากศัพท์ระหว่างประเทศเป็นคำยอคิดที่ใช้กันแทบทุกงานขณะนี้คือแผนยุทธศาสตร์ บางท่านก็ว่าแผนกลยุทธ์ สองคำนี้อาจารย์เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ ได้ให้คำอธิบายไว้ในหนังสือ “การคิดเชิงกลยุทธ์” ดังนี้

กลยุทธ์ หมายถึง วิธีการหรือแผนการที่คิดขึ้นอย่างรอบคอบ มีลักษณะเป็นขั้นเป็นตอน มีความยืดหยุ่นพลิกแพลงได้ตามสถานการณ์ มุ่งหมายเพื่อเอาชนะคู่แข่งขั้นหรือเพื่อหลบหลีกอุปสรรคต่างๆ จนสามารถ บรรลุเป้าหมายที่ต้องการกลยุทธ์ มีความหมายเหมือนคำว่า ยุทธศาสตร์ เดิมใช้ในความหมายที่เกี่ยวข้องกับการรบมาจากภาษาอังกฤษว่า strategy ใช้ครั้งแรกในวงการทหารและการทำสงคราม หมายถึง ศิลปะในการวางแผนยุทธศาสตร์ และการบัญชาการรบเพื่อเอาชนะศัตรู มีรากศัพท์มาจากภาษากรีกว่า strategia หมายถึง การบัญชาการกองทัพ (generalship) ด้วยจุดหมายต้องการพิชิตศัตรูในภาษาไทยอาจมีความสับสนเล็กน้อยระหว่างคำว่า “กลยุทธ์” กับคำว่า “ยุทธศาสตร์” จึงขออธิบายในเบื้องต้นเพื่อความเข้าใจที่ตรงกันในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 ได้ให้ความหมายของคำว่ากลยุทธ์และยุทธศาสตร์ เกี่ยวข้องกับการรบเช่นเดียวกัน อันได้แก่ ยุทธศาสตร์ หมายถึง วิชาการรบ ที่มีความสำคัญในการรบ กลยุทธ์ หมายถึง การรบที่มีเล่ห์เหลี่ยม วิธีการต่อสู้ที่ต้องใช้กลยุทธ์ต่างๆ เรามักจะใช้คำว่า ยุทธศาสตร์ สำหรับการรบหรือการสงคราม โดยยุทธศาสตร์จะเกี่ยวข้องกับพื้นที่ทั้งหมดในการรบ ระยะเวลาการสู้รบที่ยาวนาน การเคลื่อนย้ายกำลังต่อสู้ขนาดใหญ่ และการวางแผนไว้ล่วงหน้าก่อนการรบจริง ดังนั้นถ้าหากเราพูดถึงแผนการรบจะใช้ คำว่า แผนยุทธศาสตร์ต่อมาการวางแผนยุทธศาสตร์ได้นำมาประยุกต์ใช้กับการบริหารธุรกิจ และในภาษาไทย เรามักนิยมใช้คำว่า กลยุทธ์ มากกว่า ยุทธศาสตร์ โดยให้ความหมายว่า วิธีพลิกแพลงโดยอาศัยความรู้ความชำนาญเพื่อให้ได้เปรียบคู่แข่งขั้น หรือเพื่อให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้การใช้คำทั้งสองคำนี้ในภาษาไทยอาจใช้สลับกันไปบ้าง แต่ให้เข้าใจไว้ร่วมกัน ณ ที่นี้ว่า กลยุทธ์และยุทธศาสตร์มีความหมายเหมือนกัน

แบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน
เรื่อง การวิเคราะห์รูปแบบภาษา

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ลงในช่องว่าง ( ) ของกระดาษคำตอบที่ถูกที่สุดเพียง
ข้อละคำตอบเดียวลงในกระดาษคำตอบ (10 คะแนน)

1. อาชีพของบุคคลในข้อใดเกี่ยวข้องกับงานของม้าตามคำประพันธ์นี้

“หมูเห็นงามมากต้องลากเชิญ แต่ยังเล่นเรีงร้องคู่อองไส
ถึงถามความตามจิตที่ติดใจ ว่าเหตุใดพวกม้าจึงฮานเฮ
งานหนักก็ลากจุกไม่หยุดหย่อน น่าจะอ่อนตื้อใจไกลเถล
ฉันเป็นหมูอยู่ในเล้าเปล่าเฮ้เดะ ยังหน้าเหยหงุดหงิดคิดรำคาญ”

- ก. ทหารม้า   ข. คนขี่ม้าแข่ง
ค. คนเลี้ยงม้า   ง. คนขับรถม้า

2. คำคู่ใดในคำประพันธ์ต่อไปนี้ที่แสดงการเปรียบเทียบดีที่สุด

“รู้่น้อยว่ามากรู้   เริงใจ
กลกบเกิดอยู่ใน   สระจ้อย
ไปเห็นขเลไกล   กลางสมุทร
ชมว่าน้ำบ่อน้อย   มากล้ำ ลึกเหลือ”

- ก. ชม-ล้ำ   ข. เกิด-เห็น
ค. ขเล-สมุทร   ง. รู้มาก-รู้่น้อย

3. คำประพันธ์จากข้อ 12 เปรียบได้กับสุภาษิตใด

- ก. พายเรือในอ่าง   ข. ตาบอดคลำช้าง
ค. โง่แล้ววอดฉลาด   ง. สอนจระเข้ว่ายน้ำ

4. ข้อความนี้กล่าวถึงผู้ใด

พระท่านว่า “คนเป็นอันมากที่เกิดมาแล้วยอมแก่และเจ็บตายไปเปล่า หาได้ทำให้ชีวิต
ของตนเป็นประโยชน์สักเท่าใดไม่ ยิ่งผู้บริบูรณ์ด้วยทรัพย์สมบัติ มักมัวเมาในหมูสตรี บำรุง
บำเรอ อันเข้าใจว่าเป็นสุข ยิ่งทำให้ชีวิตเปล่าจากประโยชน์”

- ก. คนโง่   ข. คนแก่
ค. คนขี้เกียจ   ง. คนมัวเมา

9. “เครื่องสังคโลก หมายถึง เครื่องถ้วยชาม สิ่งของเครื่องใช้ เครื่องประดับ สถาปัตยกรรม สิ่งผลิตอันเนื่องด้วยความเชื่อในพิธีกรรมต่าง ๆ ทางศาสนา ซึ่งทำด้วยดินแล้วนำไปเผาไฟ ไม่ว่าจะเคลือบหรือไม่ก็ตาม เป็นของที่ผลิตขึ้นในสมัยสุโขทัย เต่าเผาหรือแหล่งผลิตเครื่องสังคโลกที่รู้จักกันดีคือเต่าสุโขทัย ศรีสัชนาลัย และพิษณุโลก”

ข้อใดเป็นใจความสำคัญของข้อความนี้

- ก. เครื่องสังคโลกเป็นของที่ผลิตขึ้นในสมัยสุโขทัย
- ข. เครื่องสังคโลกทำด้วยดินแล้วนำไปเผาไฟ ไม่ว่าจะเคลือบหรือไม่ก็ตาม
- ค. เต่าเผาหรือแหล่งผลิตเครื่องสังคโลกที่รู้จักกันดีคือ เต่าสุโขทัย ศรีสัชนาลัย และพิษณุโลก
- ง. เครื่องสังคโลก หมายถึง เครื่องถ้วยชาม สิ่งของเครื่องใช้ เครื่องประดับ สถาปัตยกรรม สิ่งทีผลิตอันเนื่องด้วยความเชื่อในพิธีกรรมต่าง ๆ ทางศาสนา

10. “คนไทยนั้นถือว่าบ้านเป็นสิ่งสำคัญต่อชีวิตตั้งแต่เกิดไปจนตาย เพราะคนไทยโบราณนั้นใช้บ้านเป็นที่เกิด การคลอดลูกจะกระทำกันที่บ้าน โดยมีหมอพื้นบ้านที่เรียกว่าหมอดำแยเป็นผู้ทำคลอดมิได้ใช้โรงพยาบาลหรือสถานผดุงครรภ์อย่างในปัจจุบันนี้ และที่สุขของชีวิตเมื่อมีการตายเกิดขึ้น คนไทยก็จะเก็บศพของผู้ตายที่เป็นสมาชิกของบ้านไว้ในบ้านก่อนที่จะทำพิธีเผาเพื่อทำบุญสวดและเป็นการใกล้ชิดกับผู้ตายเป็นครั้งสุดท้าย”

ประโยคใจความสำคัญอยู่ในส่วนใดของย่อหน้า

- ก. ท้ายย่อหน้า
- ข. กลางย่อหน้า
- ค. ต้นย่อหน้า
- ง. ต้นและท้ายย่อหน้า

เฉลยแบบทดสอบ

1. ง

2. ง

3. ข

4. ง

5. ง

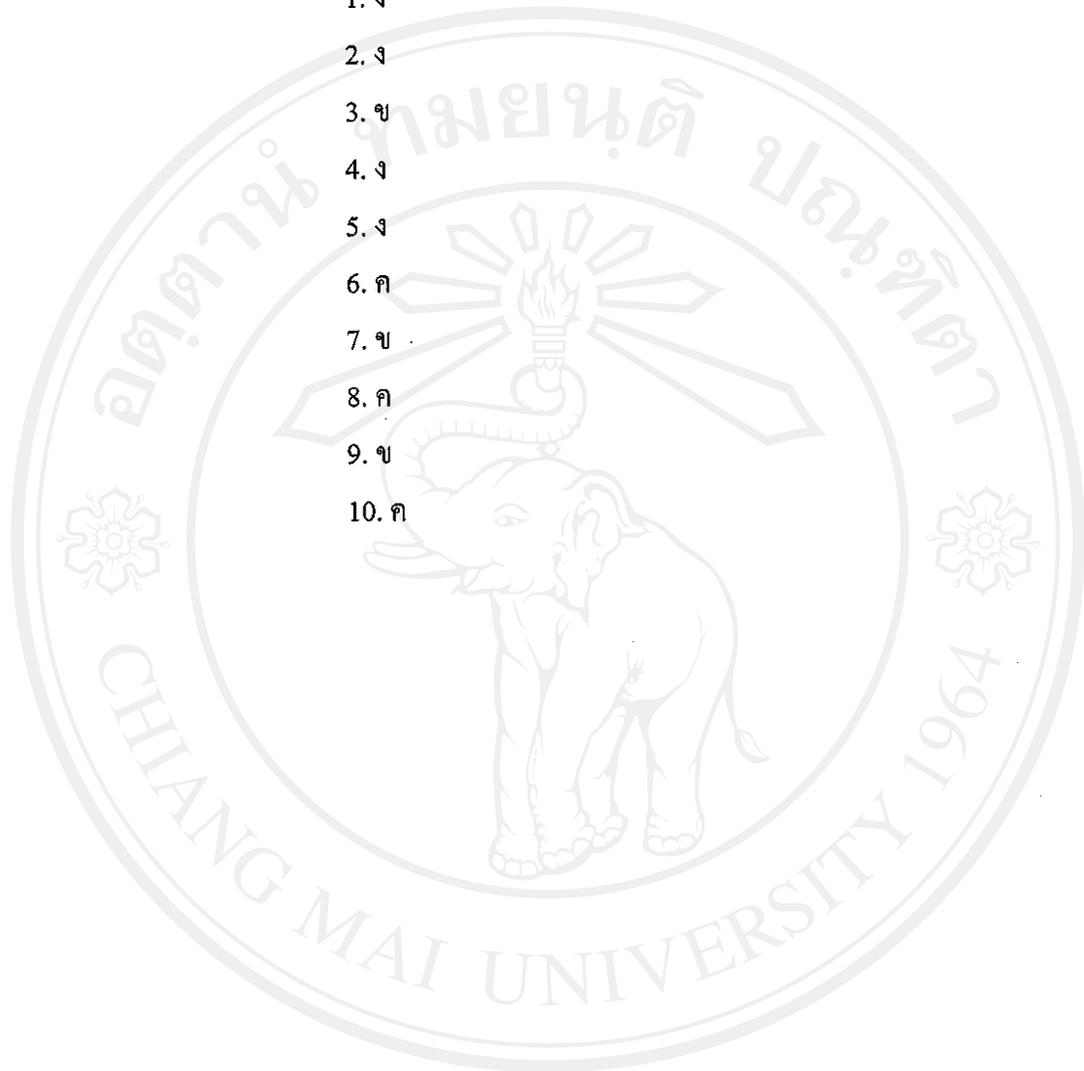
6. ก

7. ข

8. ก

9. ข

10. ก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3
วิชาภาษาไทย เรื่อง การวิเคราะห์เนื้อเรื่อง จำนวน 2 ชั่วโมง
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษาที่ 2/2549

สาระสำคัญ

การวิเคราะห์เนื้อเรื่องที่อ่านโดยการแยกเนื้อเรื่องออกเป็นส่วน ๆ การวิเคราะห์เนื้อเรื่อง
 ของงานเขียน เพื่อพิจารณาเนื้อเรื่องและแนวคิดนั้นเป็นการค้นหาสารที่ผู้เขียนส่งมาทั้งสารที่
 สำคัญที่สุด และที่สำคัญรองลงไป เนื้อหาของงานเขียน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนวิเคราะห์เนื้อเรื่องที่อ่านได้
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถอ่านวิเคราะห์เนื้อเรื่องของงานเขียน เพื่อพิจารณาเนื้อเรื่อง
 และแนวคิดนั้นเป็นการค้นหาสารที่ผู้เขียนส่งมาทั้งสารที่สำคัญที่สุด และที่สำคัญรองลงไป
 เนื้อหาของงานเขียนประเภทต่าง ๆ
3. เพื่อให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องที่อ่านได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนอ่านเนื้อเรื่องที่กำหนดให้แล้ว สามารถวิเคราะห์เนื้อเรื่องได้ถูกต้อง

สาระการเรียนรู้

การวิเคราะห์เนื้อเรื่องของงานเขียน เพื่อพิจารณาเนื้อเรื่องและแนวคิดนั้น เป็นการ
 ค้นหาสารที่ผู้เขียนส่งมาทั้งสารที่สำคัญที่สุด และที่สำคัญรองลงไป เนื้อหาของงานเขียนย่อมน
 แตกต่างกันตามรูปแบบของงานเขียนนั้น ๆ จากสื่อสิ่งพิมพ์

กิจกรรมการเรียนการสอน (เวลา 120 นาที)

1. ทำแบบทดสอบก่อนเรียน
2. แจงจุดประสงค์การเรียนรู้
3. ครูแจกใบความรู้เรื่อง การวิเคราะห์เนื้อเรื่อง แล้วครูขออาสาสมัครมาเขียนสรุป
 เป็นองค์ความรู้บนกระดาน และให้นักเรียนบันทึกลงในสมุดของตนเอง

4. แบ่งกลุ่มนักเรียนเป็นกลุ่มกลุ่มละ 5 คน แล้วรับใบความรู้เรื่อง การวิเคราะห์ เนื้อเรื่อง เสร็จแล้วครูขออาสาสมัครมาอธิบายให้เพื่อน ๆ ฟังหน้าชั้นเรียนว่าการวิเคราะห์ เนื้อเรื่องต้องทำอะไร

4. แบ่งกลุ่มผู้เรียนเป็นกลุ่มกลุ่มละ 5 คน แล้วทุกกลุ่มรับใบงานที่ 1 และ 2 ทำตาม คำสั่งของกิจกรรมในใบงาน

5. ทุกกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

6. ครูซักถามถึงผลงานของนักเรียนแต่ละคน และสอบถามว่านักเรียนอยากรู้อะไรบ้าง เมื่อศึกษาแล้วได้รับคำตอบหรือไม่ และได้ความรู้อะไรเพิ่มเติมบ้างพร้อมกับช่วยกันสรุป บทเรียนอีกครั้ง หากมีสิ่งที่น่าสนใจต้องการจะทราบนอกเหนือจากในใบความรู้ที่ได้รับครูจะ สอบถามให้นักเรียนคนอื่น ๆ ช่วยกันตอบและครูให้ความรู้เพิ่มเติม หรืออาจจะมอบหมายให้ นักเรียนไปศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม

7. ทำแบบทดสอบหลังเรียน

สื่อการเรียนการสอน

1. ใบความรู้เรื่อง การวิเคราะห์เนื้อเรื่อง
2. ใบงานเรื่อง การวิเคราะห์เนื้อเรื่อง

การวัดผลและประเมินผล

1. ประเมินจากการวิเคราะห์เรื่องของนักเรียน
2. ประเมินจากการสรุปใจความสำคัญของเรื่องด้วยสำนวนของนักเรียน
3. ประเมินจากการแสดงความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อเรื่องที่อ่าน
4. สังเกตพฤติกรรมที่แสดงออก
5. ทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน

ใบความรู้

เรื่อง การวิเคราะห์เนื้อเรื่อง

การวิเคราะห์เนื้อเรื่องของงานเขียน เพื่อพิจารณาเนื้อเรื่องและแนวคิดนั้น เป็นการค้นหาสารที่ผู้เขียนส่งมาทั้งสารที่สำคัญที่สุด และที่สำคัญรองลงไป เนื้อหาของงานเขียนย่อมแตกต่างกันตามรูปแบบของงานเขียนนั้น ๆ ดังนี้

1. **คำรา** เนื้อหาของคำราคือ หลักวิชา ข้อเท็จจริง แนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ ที่มีข้อพิสูจน์ เป็นเหตุเป็นผล และมีข้ออ้างอิง ถ้าเป็นความคิดเห็นของผู้เขียนก็จะเป็นความเห็นที่มีผู้ยอมรับ การวิเคราะห์เนื้อหาของคำรานั้นผู้อ่านต้องแยกแยะได้ว่า ผู้เขียนต้องการเสนอความรู้เรื่องใดส่วนใดเป็นข้อเท็จจริง ส่วนใดเป็นความคิดเห็นของผู้เขียน

2. **บันเทิงคดี** เนื้อหาของบันเทิงคดี คือ เนื้อเรื่อง แนวคิด และสาระสำคัญของเรื่อง ซึ่งพิจารณาได้จากโครงเรื่อง เนื้อเรื่อง ฉาก ตัวละคร บทสนทนา โดยปกติเนื้อเรื่องและจุดมุ่งหมายของเรื่องจะสัมพันธ์กันโดยมีกลวิธีการดำเนินเรื่อง การวิเคราะห์เนื้อหาของบันเทิงคตินั้นผู้อ่านจะได้ทราบถึงความคิดเห็นของผู้แต่งด้วย

3. **สารคดี** เนื้อหาของสารคดีคือ การเสนอข้อเท็จจริง และประเด็นความคิดแยกได้เป็นแนวคิดสำคัญเกี่ยวกับความจริง ความรู้ และความคิดเห็นของผู้เขียน โครงเรื่องที่สร้างจากแนวคิด และเนื้อความที่เป็นข้อมูลเหตุผล และรายละเอียดที่สัมพันธ์กัน

4. **หนังสือประเภทข่าว** เนื้อหาของข่าวประกอบด้วยส่วนประกอบ 3 ส่วน คือ พาดหัวข่าว (Headline) ความนำ (Lead) และเนื้อเรื่อง (Body)

5. **โฆษณา** เนื้อหาของโฆษณา คือ ถ้อยคำหรือเรื่องราวที่ผู้ส่งสารถ่ายทอดยังผู้รับสารเพื่อกระตุ้นให้เกิดความสนใจใคร่รู้เรื่องราวของสินค้า เนื้อหาของโฆษณาประกอบด้วย พาดหัวโฆษณา ข้อความอธิบายสรรพคุณ และส่วนลงท้าย

6. **งานเขียนเพื่อกิจธุระ** ได้แก่ จดหมายราชการ จดหมายธุรกิจ บันทึกข้อความ และประกาศที่หน่วยงานประสงค์จะแจ้ง หรือบอกแนวทางให้คนทั่วไปได้รับรู้

การอ่านเพื่อวิเคราะห์เรื่องต่าง ๆ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. จุดประสงค์ของการเขียน หมายถึง เจตนา ความตั้งใจ ความจงใจ หรือความมุ่งหมายของผู้เขียน ผู้เขียนย่อมมีจุดหมายอยู่ก่อนแล้วว่าต้องการจะให้เกิดผลประการใดแก่ผู้อ่าน ดังนั้นผู้อ่านหรือผู้ฟังในฐานะผู้รับสารจะคิดวิเคราะห์ว่า สิ่งที่ได้อ่านหรือรับฟังนั้นมีจุดประสงค์ข้อใดข้อหนึ่งหรือหลายข้อต่อไปนี้อยู่

1.1 ให้ข้อเท็จจริง คือ มุ่งหมายที่จะเสนอเรื่องราว เหตุการณ์ ความเคลื่อนไหว ที่เกิดขึ้นให้ผู้อื่นทราบ เช่น การรายงานข่าวหนังสือพิมพ์ ได้แก่ ข่าวอุบัติเหตุ ข่าวสังคม ผลการสัมภาษณ์บุคคลสำคัญ

1.2 ให้ความรู้ คือ มีความมุ่งหมายให้ผู้อ่านได้รับรู้อย่างกว้างขวางขึ้น หนังสือประเภทตำรา มีความมุ่งหมายจะให้ความรู้แก่ผู้อ่านอย่างแท้จริง หนังสือพิมพ์ นิตยสาร และวารสารต่าง ๆ มักจะเสนอเรื่องที่เป็นความรู้คู่ด้วย เช่น ความรู้ทางเศรษฐกิจ ทางการเมือง ทางประวัติศาสตร์ทางการศึกษา เป็นต้น

1.3 กระตุ้นให้คิด คือ มุ่งหมายที่จะเตือนใจให้ผู้อ่านได้คิดถึงเล่ห์เหลี่ยม ผลดี ผลเสีย ข้อได้เปรียบ ข้อเสียเปรียบในเรื่องหนึ่งเรื่องใด ซึ่งคนทั่วไปอาจมองข้ามเนื้อเรื่อง อาจเริ่มต้นด้วยการเสนอข้อเท็จจริงแล้วจึงวิจารณ์หรือให้ข้อคิดในตอนท้าย

1.4 เสียดสีสังคม นวนิยาย เรื่องสั้น หรือล้อเลียนในหนังสือพิมพ์บางเรื่อง อาจนำเอาข้อปฏิบัติของบุคคล หน่วยงาน หรือสังคม โดยส่วนรวมมาเสียดสีหรือล้อเลียน โดยสร้างเป็นเรื่องขึ้นใหม่ที่คล้าย ๆ เรื่องราวเดิมโดยไม่ระบุชื่อที่แท้จริงของผู้ที่ต้องการจะเสียดสี อาจเขียนขึ้นเพื่อความบันเทิงหรือเพื่อต้องการให้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการปฏิบัตินั้น ๆ

1.5 จูงใจให้คล้อยตาม มีความมุ่งหมายให้ผู้อ่านเห็นด้วย ไม่เห็นด้วย กระทำ หรือเลิกกระทำตามแนวความคิดของผู้เขียน เป็นการเขียนที่มีการวิพากษ์วิจารณ์คล้ายกระตุ้นให้คิดแล้วใช้เหตุผล หรือวิธีการทางจิตวิทยาโน้มน้าวให้ผู้อ่านเปลี่ยนความคิด หรือปฏิบัติตามที่ผู้เขียนต้องการ

1.6 ให้ความบันเทิง คือ มีความมุ่งหมายให้ความสนุกเพลิดเพลินโดยตรง อ่านแล้วไม่ต้องใช้ความคิดให้หนักสมอง หนังสือประเภทเรื่องสั้น นวนิยายทั่วไปมักมีความมุ่งหมายเพื่อความบันเทิง

1.7 เพื่อสนับสนุนหรือโต้แย้งเป็นเรื่องที่แสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล เพื่อสนับสนุนหรือคัดค้านแนวคิดหรือข้อปฏิบัติต่าง ๆ เป็นการเขียนที่ใช้วิจักษณ์แสดงความคิดเห็นเชิงสร้างสรรค์

2. การบรรลุวัตถุประสงค์ของผู้เขียน การเขียนเรื่องหนึ่งเรื่องใดไม่ว่าจะเป็นเรื่องสั้น หรือเรื่องยาว ผู้เขียนย่อมมีวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างดังกล่าวมาแล้ว การที่จะพิจารณาว่าผู้เขียนทำได้ตามวัตถุประสงค์หรือไม่นั้น ถ้าเป็นข้อเท็จจริงก็พิจารณาจากข้อเท็จจริงที่แจ่มแจ้ง ความน่าเชื่อถือ หลักฐานของงานให้ข้อเท็จจริง ความเป็นกลางหรือความมีอคติของผู้เสนอเรื่อง ถ้าเป็นเรื่องเกี่ยวกับความคิดเห็นก็พิจารณาถึงความชอบด้วยเหตุผลของ

ความเห็นส่วนตัว ความสุจริตใจและเที่ยงธรรม ความมีมารยาทในการแสดงความคิดเห็น และความเชื่อถือได้ของความคิดที่แสดงออก ถ้าเป็นเรื่องเกี่ยวกับความบันเทิง ก็พิจารณาจากความเพลิดเพลินใจที่ได้รับและความมีรสนิยมดีในการแสดงมุขตลก

3. วิธีการเสนอข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น ในส่วนที่เป็นข้อเท็จจริง วิธีการเสนอก็คือ การจัดเรียบเรียงหรือเหตุการณ์ให้ถูกต้องสัมพันธ์กัน ซึ่งมีหลายวิธีดังนี้

3.1 เสนอเรื่องตามลำดับเวลา เช่น การเขียนชีวประวัติของบุคคลต่าง ๆ การเขียนเรื่องเชิงประวัติศาสตร์ เรื่องราวหรือเหตุการณ์ใดเกิดขึ้นก่อนก็นำมาก่อน ส่วนเรื่องราวหรือเหตุการณ์ใดเกิดขึ้นภายหลังก็กล่าวถึงทีหลัง

3.2 เสนอเรื่องตามลำดับสถานที่ จากที่ใกล้ตัวไปไกลตัว จากตะวันออกไปสู่ตะวันตก การเขียนประสบการณ์การท่องเที่ยวและการเขียนเรื่องเชิงภูมิศาสตร์อาจใช้วิธีนี้ได้

3.3 เสนอเรื่องด้วยการแบ่งออกเป็นหมวดหมู่ตามชนิดของเรื่อง เช่น เรื่องระบบการปกครองอาจแบ่งเป็น 3 พวก คือ ประชาธิปไตย เผด็จการ และแบบตามสบาย แล้วเสนอเรื่องไปตามลักษณะที่แบ่งเพื่อให้เนื้อเรื่องมีระเบียบ

3.4 เสนอเรื่องด้วยการแบ่งออกเป็นหมวดหมู่ตามชนิดของเรื่อง เช่น เรื่องระบบการปกครองอาจแบ่งเป็น 3 พวก คือ ประชาธิปไตย เผด็จการ และแบบตามสบาย แล้วเสนอเรื่องไปตามลักษณะที่แบ่งเพื่อให้เนื้อเรื่องมีระเบียบ

3.5 เสนอเรื่องตามเหตุและผล คือกล่าวถึงผลและแสดงถึงเหตุที่เกิดผลนั้น ๆ หรือกล่าวถึงผลก่อนแล้วพิจารณาถึงเหตุที่ก่อให้เกิดผลนั้น ๆ วิธีนี้มักใช้ในการเขียนหรือการพูดเชิงอภิปราย การเขียนเพื่อจูงใจ การพูดได้วาที เป็นต้น

3.6 เสนอเรื่องแบบแก้ปัญหาด้วยวิธีการวิทยาศาสตร์ คือ เสนอเรื่องเป็นลำดับขั้นตามวิธีการทางวิทยาศาสตร์ โดยกล่าวถึงปัญหาที่เกิดขึ้น สาเหตุของปัญหา การเก็บรวบรวมข้อมูล การแสดงผลของปัญหาและการสรุปผลของการแก้ปัญหานั้น

4. การลำดับหัวข้อสำคัญและการขยายความ

4.1 การลำดับหัวข้อสำคัญ ถ้าหัวข้อเรื่องมีลำดับความสำคัญลดหลั่นกัน ควรวางหัวข้อที่มีน้ำหนักมากที่สุดไว้ตอนต้น และตอนท้ายสุด วางหัวข้อที่มีน้ำหนักเบาไว้ตรงกลาง ทั้งนี้จะต้องจัดหัวข้อให้มีขึ้นตอนสอดคล้องต่อเนื่องกันไป

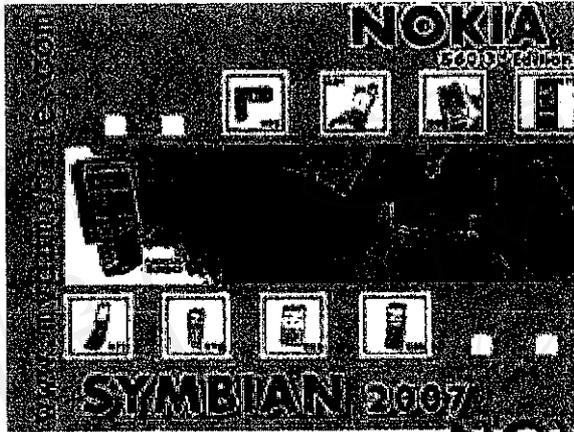
4.2 การขยายความ คือ การขยายใจความสำคัญให้ละเอียดพิสดารออกไป อาจกล่าวถึงใจความสำคัญก่อนแล้ว ตามด้วยความขยายหรือเริ่มต้นด้วยความขยายก่อน แล้วลงท้ายด้วยใจความสำคัญก็ได้ แต่จะต้องเป็นการขยายความใจความสำคัญนั้น ๆ โดยตรง และให้เหมาะสมกับเวลา ผู้อ่าน และสถานการณ์ต่าง ๆ

ใบงานที่ 1
เรื่อง การอ่านวิเคราะห์เนื้อเรื่อง

ชื่อ-สกุล.....เลขที่.....ชั้น.....

*****

คำสั่ง ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่อง การอ่านวิเคราะห์เนื้อเรื่อง แล้วแสดงเขียนสะท้อน
ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นจากสื่อที่กำหนดให้

1. ภาพโฆษณา

.....
.....
.....
.....

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved

2. บทความจากหนังสือพิมพ์

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

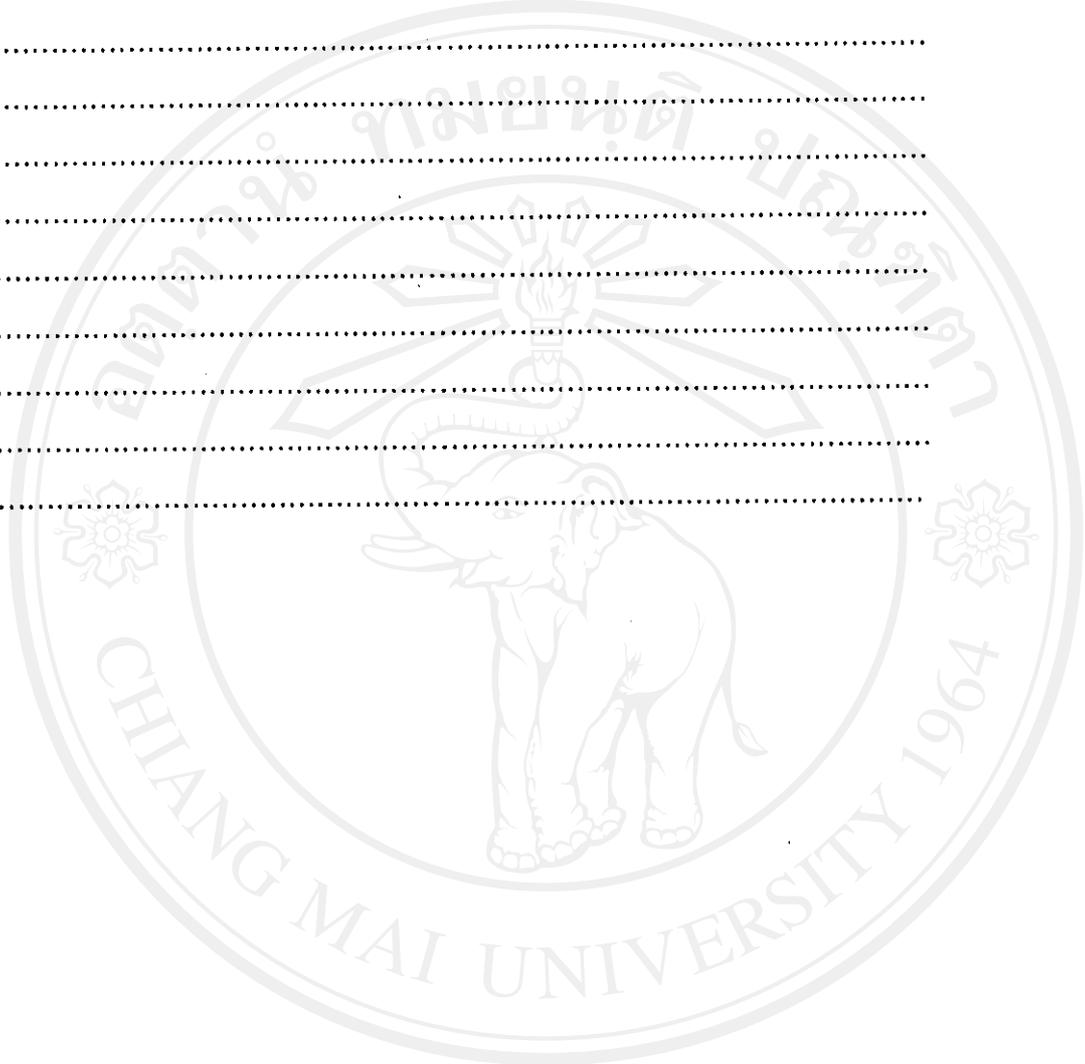
.....

.....

.....

.....

.....

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

บทความจากหนังสือพิมพ์

ใครเผาโรงเรียน

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (สตช.) เพิ่งจะยืนยันอย่างเป็นทางการ เป็นครั้งแรกว่าในบรรดาเหตุเพลิงไหม้โรงเรียนทั่วประเทศ 45 แห่ง ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน ถึงวันที่ 14 ธันวาคม นอกจากจะเป็นการลอบวางเพลิงโรงเรียน 18 แห่งในจังหวัดชายแดนภาคใต้ แล้ว ในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ยังเป็นการลอบวางเพลิงโรงเรียน 7 แห่ง ส่วนที่เหลืออยู่ในระหว่างสอบสวนเหตุเพลิงไหม้ในภาคอีสานและภาคเหนือ ซึ่งโฆษก สตช.ยืนยันว่าเป็นการลอบวางเพลิง ได้แก่ การลอบเผาโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 26 ในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ และโรงเรียนบ้านโนนรัง อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา และในพื้นที่จังหวัดกำแพงเพชรอีก 5 แห่ง ถ้านับรวมกับโรงเรียนสภานาวิกวิทยา จังหวัดนครราชสีมา

ซึ่งฝ่ายตำรวจยืนยันว่าเป็นการวางเพลิง ก็จะเป็นแห่งที่ 8 ที่ถูกเผาหลังจากที่ถูกวิพากษ์วิจารณ์ เกี่ยวกับท่าทีที่เฉยเมย และมีการออกข่าวว่า ไฟช็อตเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดไฟไหม้โรงเรียนติดต่อกัน หลังการยึดอำนาจโดย คปค. ตั้งแต่วันที่ 19 กันยายน เป็นต้นมา ดูเหมือนว่าขณะนี้ เจ้าหน้าที่บ้านเมืองจะเริ่มเอาใจจริงเอาใจมากขึ้น มีการเรียกอดีต ส.ส.และนักการเมืองท้องถิ่นไปสอบสวน และส่งย้ายผู้อำนวยการโรงเรียน 2 แห่ง เพื่อให้ สะดวกในการสอบสวนแม้แต่รัฐบาลและ คมช. ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการรักษาความสงบเรียบร้อย ความมั่นคงของรัฐ และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ก็ดูเหมือนจะไม่ให้ความสำคัญเท่าใดนัก

แต่ถึงอย่างนั้น นายจาตุรนต์ ฉายแสง รักษาการหัวหน้าพรรคไทยรักไทย ก็ยังออกมาต่อว่าว่าไม่ควรทำเรื่องนี้ให้ใหญ่เกินจริง ซึ่งอาจตีความได้ว่าเป็นการมองว่าการลอบเผาโรงเรียนเป็นเรื่องเล็กการลอบเผาโรงเรียน 18 แห่งในสามจังหวัดภาคใต้ อาจจะถือว่าเป็นเรื่องธรรมดา ในขณะที่ เพราะยอมรับกันว่าเป็นการกระทำของกลุ่มผู้ก่อความไม่สงบ แต่การลอบเผาโรงเรียนเกือบสิบแห่งในภาคเหนือและภาคอีสานในช่วงเวลาเดียวกัน ไม่ใช่เรื่องเล็กอย่างแน่นอน แต่เป็นเรื่องใหญ่มุ่งทำลายความเชื่อถือของรัฐบาลและ คมช. ที่ไม่อาจปกป้องความปลอดภัยในทรัพย์สินประชาชน การลอบเผาโรงเรียนอาจจะทำได้ง่ายกว่าการก่อวินาศกรรมด้วยวิธีการอื่นๆ เนื่องจาก โรงเรียนในชนบท ส่วนใหญ่มักจะตั้งอยู่ในที่ที่ห่างไกลจากชุมชน และไม่มีระบบการรักษาความปลอดภัยที่เข้มงวด แต่ผลของการเผาได้ผลทางการเมือง

เนื่องจากกลายเป็นข่าวโด่งดัง และแสดงถึงควมไร้ความสามารถของเจ้าหน้าที่บ้านเมืองในการรักษาความสงบเรียบร้อย และกระทบถึงรัฐบาลถ้าหากเจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่อย่างจริงจัง เชื่อว่าคงจะไม่เหลือปากว่าแรงที่จะทำการสืบสวนสอบสวน จนได้ตัวผู้กระทำผิดมาลงโทษตามกฎหมาย เนื่องจากในสังคมชนบท ส่วนใหญ่ชาวบ้านมักจะรู้กันว่าใครเป็นใคร ใครทำอะไรที่ไหนอย่างไร เรื่องนี้ถ้ามีนักการเมืองเกี่ยวข้อง สิ่งที่ประชาชนต้องการมากที่สุด คือการกระชากหน้ากากพวกเครื่องฉ้อฉลทางการเมือง ต่อหน้าประชาชน.

(ไทยรัฐ 25 ธันวาคม 2549)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

แบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน

เรื่อง การวิเคราะห์เนื้อเรื่อง

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ลงในช่องว่าง ( ) ของกระดาษคำตอบที่ถูกที่สุดเพียง
ข้อละคำตอบเดียวลงในกระดาษคำตอบ (10 คะแนน)

1. “การเงินเป็นสิ่งสำคัญที่สุดของคนเรา เพราะมันเป็นสิ่งที่จะบันดาลอะไรให้แก่เราได้หลาย
อย่าง เช่น มันอาจทำให้คนรักกันก็ได้เกลียดกันก็ได้ ผ่ากันก็ได้ มีความสุขก็ได้ มีความทุกข์
ก็ได้ ทำมิตรให้เป็นศัตรู หรือศัตรูเป็นมิตรก็ได้ ทำให้เรามีชื่อเสียงดีก็ได้ ทำให้เราเสียชื่อเสียง
ก็ได้ ตลอดจนทำให้คนเข้าคุกเข้าตารางก็ได้ ฯลฯ ดังนั้น เมื่อเงินมีทั้งคุณและโทษเช่นนี้แล้ว
เราก็ต้องรู้จักใช้มันให้เป็นด้วยเพื่อจะได้เป็นประโยชน์แก่ตัวเรา”

ใจความสำคัญของข้อความนี้อยู่ในส่วนใดของย่อหน้า

- ก. ท้ายย่อหน้า   ข. กลางย่อหน้า
ค. ต้นย่อหน้า   ง. ต้นและท้ายย่อหน้า

2. “เราเดินตัดชายหาดเรื่อยไป ผ่านท่าเรือหน้าทอน ไกลพอดู แดดสายเริ่มประกาศฤดูที่เดชะ
เล่าอาฉันทอแห่งเป็นผง ขบวนนักเดินทางเริ่มเหนื่อยล้า เสียงหอบหายใจของแต่ละคนดังเป็น
ระยะ ๆ เป็ถูกปลดลงเปลี่ยนข้างอยู่เกือบตลอดเวลา เรามองหน้ากันด้วยสภาพนักลุยเริ่มกร่อย
แต่ไม่มีเสียงบ่นหรือท้อให้ได้ยินสักประโยค”

จากข้อความข้างบน ข้อใดสรุปใจความสำคัญได้ถูกต้องที่สุด

- ก. นักเดินทางท่ามกลางแสงแดดที่ร้อนระอุ
ข. นักเดินทางเดินทางไปเรื่อย ๆ โดยไม่มีจุดหมาย
ค. นักเดินทางเดินทางท่ามกลางแสงแดดที่ร้อนระอุด้วยความเหนื่อยล้า
ง. นักเดินทางเดินทางท่ามกลางแสงแดดที่ร้อนระอุแต่ก็ไม่มีใครบ่นสักคำ

จงอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 3 - 6

“เงินได้ยืมเสียงปิ่นดั่งมาทางข้างหลัง เจ้ารอดล้มลงดินพรวด ๆ เลือดไหลรินออกมา จากแผลที่สีข้างเปื้อนสีนวลของมันจนแดงฉาน ส่วนเจ้าหมาหนังกลับตัวนั้นหนีไปโดย ปลอดภัย เงินทั้งกระทะถูกซึ้นทอด ทรวดนึ่งลงกับพื้นถนน กอตรงเจ้ารอดไว้แน่น เจ้ารอดคืน ทุรนทุราย ส่งเสียงครวญครางด้วยความเจ็บปวดอยู่ในอ้อมแขนของเขา เงินไม่เคยร้องให้ง่าย ๆ แต่คราวนี้น้ำตาเขาไหลพรากต่อหน้าผู้คนที่เข้ามามุงดูเหตุการณ์ บางคนก็สงสารจนต้องเบือน หน้าหนีไปเช็ดน้ำตา ไม่นานเจ้ารอดก็หยุดดิ้น มันสิ้นใจแล้ว แต่ดวงตายังเบิกโพลงจ้องหน้า เงินเหมือนกับจะถามว่ามันทำผิดพลาดร้ายอะไรหรือจึงถูกฆ่าอย่างทารุณเช่นนี้”

3. ข้อใดสรุปใจความสำคัญของข้อความนี้ได้ถูกต้องที่สุด

- ก. ผู้คนมุงดูเงินกับเจ้ารอดด้วยความสงสาร
- ข. เงินเสียใจเป็นอย่างมากที่เจ้ารอดถูกยิงตาย
- ค. เงินวิ่งเข้าไปกอดรอด แล้วร้องไห้ด้วยความเสียใจ
- ง. เจ้ารอดถูกยิงตายด้วยความเจ็บปวดจึงทำให้เงินเสียใจเป็นอย่างมาก

4. “เจ้ารอด” ในที่นี้หมายถึงใคร

- ก. หมาของเงิน
- ข. แมวของเงิน
- ค. เพื่อนของเงิน
- ง. น้องชายของเงิน

5. ข้อความนี้ให้ความรู้สึกอย่างไร

- ก. ตื่นเต้น
- ข. น้อยใจ
- ค. โศกเศร้า
- ง. ตื่นตระหนก

6. “โศก ๆ” เป็นเสียงของอะไร

- ก. หมี
- ข. แมว
- ค. เสือ
- ง. สิงโต

7. “พี่วันเพ็ญไม่เคยช่วยป้าสมศรีทำงานเลย มิหนำซ้ำยังตีหน้าเบื่อหน้ายทุกครั้งที่มียรถ่านมาลง ตอนที่เราขนถ่านกัน แกร็บเดินลับ ๆ มาปิดประตูห้องเพราะรังเกียจละอองถ่านอันสกปรก กละคลุ้ง...” น้ำเสียงของผู้เขียนมีลักษณะอย่างไร

- ก. ต่ำหนิ
- ข. ไร้คารุณา
- ค. เบื่อหน่าย
- ง. ประชดประชัน

จงอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 8 - 9

“...อย่าไปจริงจังนักเลยกับประชาชนพวกนั้น ไม่ได้ช่วยให้พวกมึงอึดท้องได้หรอก
 อย่างไรก็พยายามใช้เล่ห์เหลี่ยมปัญญาที่พวกมึงมีอยู่ตักตวงผลประโยชน์ให้มากที่สุด ในขณะที่
 พวกมึงยังดำรงอยู่ในตำแหน่ง ถ้าคราวหน้าพวกมึงสอบตก อย่าหวังจะได้ฉกฉวยง่าย ๆ แบบนี้
 อีก”

8. คำว่า พวกมึง หมายถึงใคร

ก. นักธุรกิจ	ข. เกษตรกร
ค. ข้าราชการ	ง. นักการเมือง

9. จากข้อความนี้ แสดงให้เห็นว่าผู้พูดมีลักษณะนิสัยอย่างไร

ก. มักร้าย	ข. รักเพื่อน
ค. เห็นแก่ตัว	ง. มีความจริงใจต่อเพื่อนฝูง

จงอ่านบทประพันธ์ต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 10

“ฉันเป็นเพียงคนวาดลายผ้า	วาดคุณค่า...คุณธรรม...พรำปน
ให้เธอเป็นผ้าสวยใสน่าชม	ใครใครนิยมว่าดี”

10. คำว่า ฉัน ในบทประพันธ์นี้หมายถึงใคร

ก. ครู	ข. เพื่อน
ค. พ่อแม่	ง. นักศิลปะ

เฉลยแบบทดสอบ

1. ง

2. ง

3. ข

4. ง

5. ง

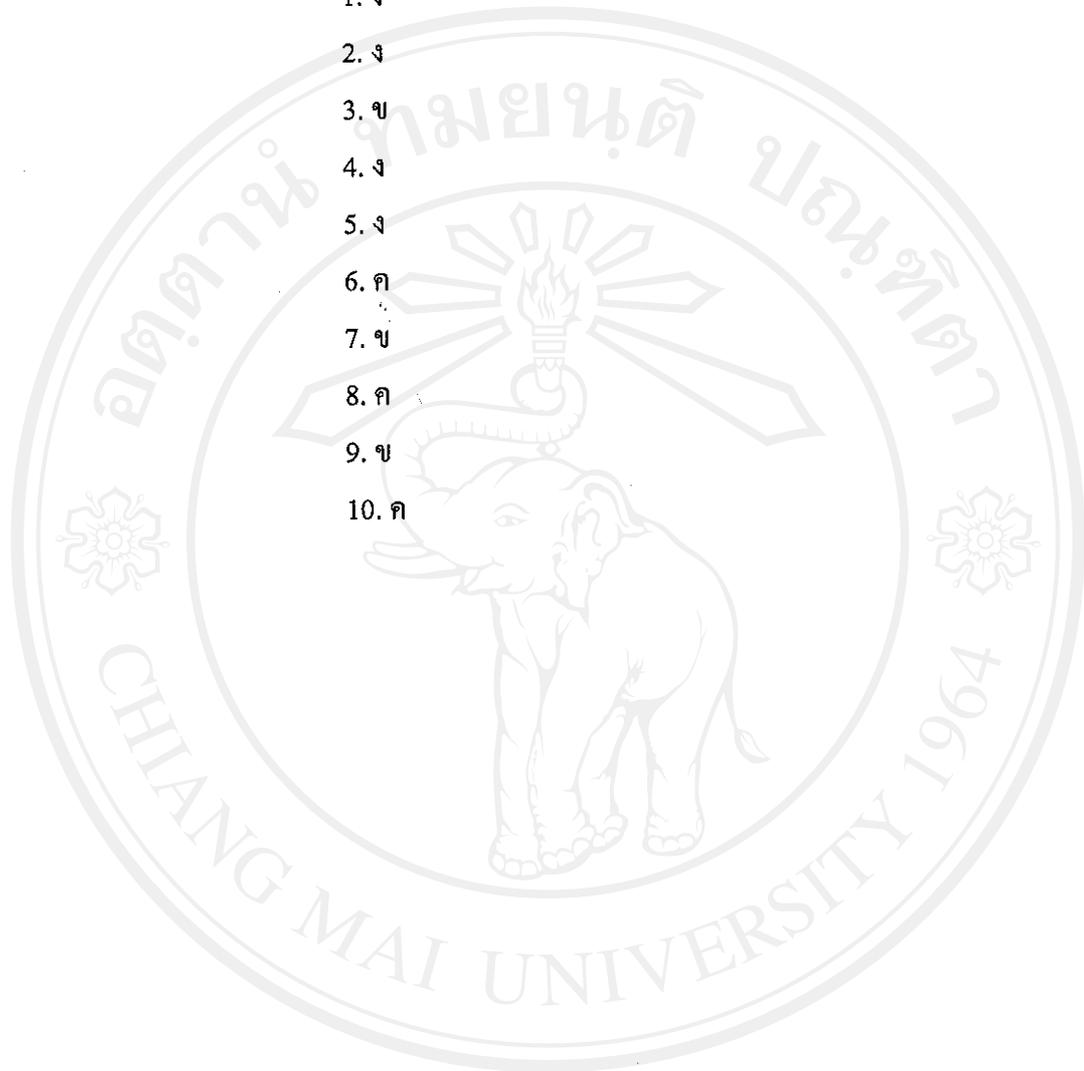
6. ก

7. ข

8. ก

9. ข

10. ก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

วิชาภาษาไทย เรื่อง การวิเคราะห์แนวคิดและค่านิยม จำนวน 2 ชั่วโมง
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษาที่ 2/2549

สาระสำคัญ

การอ่านเพื่อวิเคราะห์แนวคิดและค่านิยมจากสื่อประเภทต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพ ผู้อ่านควรมีคุณสมบัติของนักอ่านที่ดี รู้จักนำวิธีการอ่านเชิงวิเคราะห์มาใช้ และมีระเบียบวิธีคิดเชิงวิเคราะห์ที่ถูกต้อง

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนบอกระเบียบวิธีคิดเชิงวิเคราะห์ได้
2. เพื่อให้นักเรียนบอกความหมายของแนวคิด และประเภทของแนวคิดได้
3. เพื่อให้นักเรียนบอกความหมายของค่านิยมและยกตัวอย่างได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถวิเคราะห์แนวคิดและค่านิยมจากการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์ได้

สาระการเรียนรู้

การอ่านเพื่อวิเคราะห์แนวคิดและค่านิยมจากข่าวประเภทต่าง ๆ ในหนังสือพิมพ์ แนวคิด หมายถึง ความคิดสำคัญซึ่งเป็นแนวทางในการผูกเรื่องหรือความคิดอื่น ๆ ที่สอดแทรกอยู่ในเรื่อง เช่น แนวคิดเรื่องบุญกรรม เรื่องความรัก หรือแนวคิดที่เป็นความรู้ด้านต่าง ๆ

ค่านิยม หมายถึง ความรู้สึก ความคิด หรือความเชื่อของมนุษย์ว่าสิ่งใดที่มีความสำคัญต่อตนหรือกลุ่มของตน รวมทั้งความเชื่อถือปฏิบัติเรื่องต่าง ๆ ในการดำเนินชีวิต อาจเป็นเรื่องเกี่ยวกับครอบครัว สังคม การเมือง จริยธรรมหรือสิ่งอื่น ๆ

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ทำแบบทดสอบก่อนเรียน
2. แจกจุดประสงค์การเรียนรู้

3. ครูแจกใบความรู้เรื่อง การวิเคราะห์เนื้อหาให้นักเรียนศึกษา แล้วครูขออาสาสมัครมาเขียนสรุปเป็นองค์ความรู้บนกระดาน และให้นักเรียนจดลงในสมุดของตนเอง

4. แบ่งกลุ่มนักเรียนเป็นกลุ่มกลุ่มละ 5 คน แล้วรับใบความรู้เรื่อง การวิเคราะห์แนวคิดและค่านิยมจากนิตยสาร เสร็จแล้วครูขออาสาสมัครมาอธิบายให้เพื่อน ๆ ฟังหน้าชั้นเรียนว่าการวิเคราะห์เนื้อเรื่องต้องทำอะไร

5. แบ่งกลุ่มผู้เรียนเป็นกลุ่มกลุ่มละ 5 คน และรับใบงานที่ 1 และ 2 แล้วนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

6. ครูซักถามถึงผลงานของนักเรียนแต่ละกลุ่ม และสอบถามว่านักเรียนอยากทำอะไรบ้าง เมื่อศึกษาแล้วได้รับคำตอบหรือไม่ และได้ความรู้อะไรเพิ่มเติมบ้างพร้อมกันสรุปบทเรียนอีกครั้ง หากมีสิ่งที่นักเรียนต้องการจะทราบนอกเหนือจากในใบความรู้ที่ได้รับครูจะสอบถามให้นักเรียนคนอื่น ๆ ช่วยกันตอบและครูให้ความรู้เพิ่มเติม หรืออาจจะมอบหมายให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม

7. นักเรียนทุกคนเขียนบรรยายในรูปแบบของบันทึกส่วนตัวลงในสมุดซึ่งจะต้องตอบให้ได้ว่าเรียนอะไร เรียนอย่างไร รู้และได้รับอะไรตลอดจนปัญหาและอุปสรรคของการเรียนในเนื้อหาที่เรียน

8. ทำแบบทดสอบหลังเรียน

สื่อการเรียนการสอน

1. ใบความรู้เรื่อง แนวคิดและค่านิยม
2. ใบงาน

การวัดผลและประเมินผล

1. ประเมินจากการวิเคราะห์เรื่องของนักเรียน
2. ประเมินจากการสรุปใจความสำคัญของเรื่องด้วยสำนวนของนักเรียน
3. ประเมินจากการแสดงความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อเรื่องที่อ่าน
4. สังเกตพฤติกรรมที่แสดงออก

การวัดผลประเมินผล

1. ตรวจผลงานจากใบงาน
2. สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม

3. ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ใบความรู้ที่ 1

เรื่อง แนวคิดและค่านิยม

แนวคิด หมายถึง ความคิดสำคัญซึ่งเป็นแนวทางในการผูกเรื่องหรือความคิดอื่น ๆ ที่สอดแทรกอยู่ในเรื่อง เช่น แนวคิดเรื่องบุญกรรม เรื่องความรัก ความยุติธรรม หรือแนวคิดที่เป็นความรู้ด้านต่าง ๆ

ค่านิยม หมายถึง ความรู้สึก ความคิด หรือความเชื่อของมนุษย์ว่าสิ่งใดที่มีความสำคัญต่อตนหรือกลุ่มของตน รวมทั้งความเชื่อถือปฏิบัติเรื่องต่าง ๆ ในการดำเนินชีวิต อาจเป็นเรื่องเกี่ยวกับครอบครัว สังคม การเมือง จริยธรรมหรือสิ่งอื่น ๆ

ค่านิยมเป็นตัวกำหนดการแสดงออก ซึ่งพฤติกรรมของสังคมและกำหนดพฤติกรรมของมนุษย์ในสังคมว่า เขาควรจะทำอะไรหรือไม่ ค่านิยมจะเป็นสิ่งกระตุ้นหรือเป็นแรงจูงใจให้ผู้คนปฏิบัติตามสิ่งที่เขานิยม เช่น ความนิยมยกย่องผู้สูงอายุว่าเป็นผู้มีประสบการณ์สูง ได้สร้างคุณประโยชน์ให้แก่สังคมมาก่อน ทำให้เห็นความสำคัญของผู้สูงอายุ เป็นต้น

ค่านิยมก่อให้เกิดลักษณะเฉพาะของสังคม เช่น คนไทยรักอิสรเสรี ทำให้สังคมไทยเป็นสังคมที่ผู้คนทั่วไปมีความเป็นอยู่อย่างเสรี ถ้าสังคมใดมีค่านิยมที่ดี เช่น ยึดเอาความขยันหมั่นเพียร รู้จักเสียสละความความมีระเบียบวินัยเป็นค่านิยมก็จะช่วยให้สังคมนั้นมีโอกาสเจริญก้าวหน้าได้มากกว่าสังคมที่ผู้คนยึดมั่นในค่านิยมเดียวกัน เป็นต้น

ค่านิยมของสังคม เป็นเป้าหมายที่ผู้คนในสังคมมุ่งที่จะไปให้ถึงจุดหมายนั้นเพื่อให้ได้ในสิ่งที่ต้องการ ซึ่งอาจหมายถึงทรัพย์สิน ชื่อเสียง ตำแหน่งราชการ การได้รับการยกย่องว่าเป็นคนซื่อสัตย์ เป็นต้น

การอ่านเพื่อวิเคราะห์ค่านิยมจากรรณกรรมประเภทต่าง ๆ เช่น บทละคร เรื่องสั้น บทร้อยกรอง ผู้อ่านควรวิเคราะห์แยกแยะว่าค่านิยมใดมีความสอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบัน หรือมีความเหมาะสมกับสถานภาพของบุคคล เพื่อจะเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตและเป็นการธำรงรักษาวัฒนธรรมของชาติเอาไว้ ส่วนค่านิยมที่ทำให้เกิดผลเสียในด้านต่าง ๆ แก่ตนเอง และสังคมหรือประเทศชาติ ผู้อ่านควรหลีกเลี่ยงไม่ประพฤติปฏิบัติตาม

(นุชนาฎ กฤตธรรม 2546 : 82)

ใบงานที่ 1

เรื่อง หลักการอ่านเพื่อวิเคราะห์แนวคิดและค่านิยมจากข่าวในหนังสือพิมพ์

คำชี้แจง

ให้นักเรียนทำงานลงในกระดาษเอ 4 จำนวนประมาณ 1-2 หน้า โดยคิดรูปแบบขึ้นเองอาจจะเป็นลักษณะของข่าวจากหนังสือพิมพ์ จำนวน 1 เรื่อง แล้วทำกิจกรรมดังนี้

1. การวิเคราะห์แนวคิดและค่านิยมจากข่าว
2. ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา
3. ความคิดเห็นเพิ่มเติมของนักเรียน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ผู้ว่าฯแม่ฮ่องสอนต้านย้ายกะเหรี่ยงคอยาวไปอยู่นิวซีแลนด์

นายดิเรก ก้อนกลีบ ผู้ว่าราชการจังหวัดแม่ฮ่องสอน ในฐานะผู้อำนวยการศูนย์สั่งการชายแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้านด้านพม่า จังหวัดแม่ฮ่องสอนเปิดเผยว่ากรณีที่ประเทศนิวซีแลนด์จะนำเอากะเหรี่ยงคอยาวที่อาศัยอยู่บ้านห้วยเสือเฒ่า ต.ผาป่อง บ้านห้วยปูแงง ต.ผาป่อง และที่บ้านใหม่ในสอย ต.ปางหมู อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน จำนวน 16 คน ไปอยู่ที่ประเทศนิวซีแลนด์ โดยอ้างว่าเพื่อมนุษยธรรมทางจังหวัดแม่ฮ่องสอนจะไม่ยอมให้กะเหรี่ยงคอยาวไปอยู่ประเทศที่สาม (หรือประเทศนิวซีแลนด์) โดยเด็ดขาด ทั้งนี้เนื่องจากกะเหรี่ยงคอยาวที่อาศัยอยู่ในพื้นที่อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอนถือว่าเป็นแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ในขณะเดียวกันจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีโครงการหมู่บ้านอนุรักษ์วัฒนธรรมชนเผ่าที่บ้านห้วยปูแงง ต.ผาป่อง อ.เมืองแม่ฮ่องสอน โดยให้กะเหรี่ยงคอยาวที่สมัครใจย้ายเข้ามาอยู่ที่หมู่บ้านอนุรักษ์วัฒนธรรมชนเผ่าดังกล่าวว่าราชการจังหวัดแม่ฮ่องสอน กล่าวว่า การที่ประเทศที่สามระบุว่าการนำกะเหรี่ยงคอยาวจำนวน 16 คน ไปอยู่โดยอ้างว่าเพื่อมนุษยธรรมนั้นถือว่าเอาเปรียบประเทศไทยตนในฐานะผู้ว่าราชการจังหวัดแม่ฮ่องสอนหรือผู้นำท้องถิ่นจะไม่ยอมให้ประเทศที่สามนำเอากะเหรี่ยงคอยาวออกจากจังหวัดแม่ฮ่องสอนจนกว่ากระทรวงมหาดไทยจะมีคำสั่งให้จังหวัดแม่ฮ่องสอนให้กะเหรี่ยงคอยาวไปอยู่ประเทศที่สาม ซึ่งที่ผ่านมาประเทศที่สามมักจะอ้างว่าได้เข้ามาช่วยเหลือผู้อพยพปีละ 200 - 300 คนเข้าไปอยู่ประเทศที่สาม ในขณะที่จังหวัดแม่ฮ่องสอนต้องรับภาระ ผู้อพยพทั้งหมดกว่า 5หมื่นคน

(คม ชัด ลึก 24 ธันวาคม 2549)

ใบงานที่ 2

เรื่อง หลักการอ่านเพื่อวิเคราะห์แนวคิดและค่านิยมจากบทความประเภทต่างๆ ในนิตยสาร

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านบทความทั้ง 3 บทความ แล้ววิเคราะห์ ตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ชื่อบทความ
2. จุดประสงค์ของผู้เขียนบทความ
3. เนื้อหาโดยย่อ
4. แนวคิดและค่านิยมจากบทความของผู้เขียน
5. ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา
6. ความคิดเห็นเพิ่มเติม

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

บทความที่ 1

ในกาลครั้งหนึ่งยังมียายแก่คนหนึ่ง สามีเสียชีวิต ส่วนลูกหลานก็แยกย้ายกันไปอยู่ที่อื่น ยายแก่ทำมาหากินอยู่ตัวคนเดียวด้วยความขยันขันแข็งมาตลอด แก่เก็บเล็กผสมน้อย ใช้จ่ายอย่างกระหน่ำกระแหม่ จึงสะสมเงินทองไว้ได้พอสมควร แก่จึงไปซื้อไหเก่าใบหนึ่งมาใส่เงินนั้นไว้ จะไปไหนก็จะอุ้มไหติดตัวไปด้วย และไม่เคยเปิดไหออกใครเลยครั้นเมื่อยายอายุมากขึ้นๆ ทำงานอย่างเดิมไม่ไหว ลูก หลาน ซึ่งพากันคิดว่ายายแก่จะต้องมีทรัพย์สินสมบัติมาก จึงพากันมารับยายแก่ไปอยู่ด้วย ยายแก่ก็รู้เท่าทันแต่ก็ทำเฉยเสียช่วยลูกหลานทำงานสุดกำลัง เพื่อไม่ให้ลูกหลานดูถูกได้ว่าเสียข้าวสุกเปล่า หรือเกาะเขากินจนวันหนึ่งแกลงไปคายนหญาทำสวนอยู่คนเดียว แดกก็จัด แก้วสี่กวดหลังเป็นกำลังถึงกับล้มฟาดไปไม่รู้ตัว หมกสติอยู่กลางแดดเป็นเวลานานกว่าลูกหลานจะมาพบ และช่วยกันอุ้มเข้าบ้าน เมื่อแก่ฟื้นขึ้นมาปรากฏว่าแก่เป็นอัมพาตพอจะพูดและเคลื่อนไหวได้บ้าง รักษาอยู่เป็นเวลานานก็ไม่ทุเลา แก่ใช้เงินที่สะสมไว้เป็นค่ารักษาจนหมด ลูกหลานทั้งหลายพากันคิดว่ายายแก่คงใช้เงินรักษาจนหมดตัวแล้ว จึงพากันตีตัวออกห่างในที่สุดเพื่อนบ้านแถวนั้นทนไม่ได้จึงผลักดันมาดูแลยายแก่ แต่ทุกคนก็มีหน้าที่การงานต้องทำจะมาพยาบาลอยู่ยาก็ไม่ได้ ยายแก่จึงต้องช่วยตัวเองซะส่วนมาก จะไปถ่ายอุจระก็ไม่ได้ ไหของแก่เมื่อเงินทองหมดก็ยังคงวางเปล่าอยู่ แก่จึงถ่ายอุจระไว้ในไหนั้นทุกวัน แล้วก็ปิดฝาไว้เมื่อมีชาวบ้านมาเยี่ยม แก่ก็เริ่มคุยอวดชาวบ้านว่าความจริงเงินของแก่ก็ยังพอจะมีเหลือ"ฉันกินเงินของฉันไว้ส่วนหนึ่ง เอาไว้ตอนเข้าตาจน ไม่เชื่อลองโยกไหดูสิ"ชาวบ้านต่างก็ลองเอามือผลักไหดู ก็เชื่อว่ามีเงินอยู่ในนั้นแน่ พอกลับบ้านต่างคนก็ต่างไปเล่าต่อๆกัน"ยายแก่ แก่ยังมีเงินเหลืออยู่ไม่น้อยเลย ไหที่ใส่ไว้หนักอึ้งทีเดียว"ความนี้ในที่สุดก็ไปเข้าหูหลานๆของยายแก่ ด้วยความละโมภจึงพากันกลับมากอรับใช้ยายแก่อีกต่างคนก็ชิงกันเอาใจยายแก่ เพราะหวังจะครอบครองทั้งทองและเงินในไห ต่อมาไม่นานยายแก่ก็ถึงอายุขัย หลานๆก็จัดงานศพเสียดงามเมื่อเสร็จจากงานศพแล้ว ลูกหลานทุกคนก็ต่างคิดบัญชีค่าใช้จ่าย เพื่อจะได้แบ่งเงินในไหว่าใครได้ส่วนแบ่งมาก ใครได้น้อย พอคิดบัญชีเสร็จแล้วก็ยังทะเลาะกันจนยุติไม่ได้ เพราะต่างคนก็อยากจะได้มาก ไม่มีใครยอมใคร ในที่สุดก็ตกลงให้เปิดไหก่อนเพื่อจะนับเงินทอง แต่แล้วทุกคนก็ต้องผิดหวังเพราะพอเปิดไหออก กลับเจอจระกัหมื่นคู้้ง จนทุกคนหงาย

ลูกหลานทุกคนเสียรู้ยายแก่เสียแล้ว

(จากหนังสือนิทานพื้นบ้าน โดย คุณหญิงเต็มศิริ บุญรัตน์)

บทความที่ 2

ผลการศึกษารัฐบาลอังกฤษพยากรณ์ว่าสักวันหนึ่งในอีก 20-50 ปีข้างหน้า หุ่นยนต์อาจเรียกร้องขอมีสិทธิเหมือนมนุษย์ ทำให้หลายประเทศจะต้องจัดสวัสดิการให้ หุ่นยนต์ เช่น ที่พักอาศัย หรือแม้แต่บริการดูแลสุขภาพ

ศูนย์ฮอไรซัน สแกนนิ่ง ของสำนักงานวิทยาศาสตร์และนวัตกรรมอังกฤษ มอบหมายให้หน่วยงานวิชาการหลายแห่งร่วมจัดทำรายงานเกี่ยวกับแนวโน้มด้านวิทยาศาสตร์ สาธารณสุข และเทคโนโลยีในอีก 50 ปีข้างหน้า จุดประสงค์ ไม่ใช่เพื่อทำนายอนาคต แต่เป็นการสำรวจความเป็นไปได้ให้มากที่สุด เพื่อประโยชน์ในการวางนโยบายระยะสั้นและระยะยาวของรัฐบาล รายงานสรุป 246 หน้า ประกอบด้วยผลการศึกษามากมาย เช่น อนาคตของกระแสไฟฟ้าอันกัลที่สตรีม ความเฟื่องฟูของเศรษฐกิจอินเดีย พัฒนาการด้านนาโนเทคโนโลยี ภัยจากเอคส์ และสิ่งที่อาจมีนัยต่อสังคม ผลการศึกษาเรื่องหนึ่งชี้ว่า หุ่นยนต์ หรือปัญญาประดิษฐ์จะสร้างความเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ให้แก่สังคมโลกหากมันพัฒนาถึงจุดที่สามารถมีลูกหลานได้ สามารถจะคิดหรือปรับปรุงตัวเองได้ และในอีก 20-50 ปี หุ่นยนต์อาจต้องมีหน้าที่บางอย่างเหมือนมนุษย์ เช่น ออกเสียงเลือกตั้ง จำภาษี และเป็นทหารรับใช้ชาติ ขณะเดียวกันสังคมก็ต้องจัดสวัสดิการดูแลสุขภาพจิตตลอดเหล่านี้ด้วย ประชากรหุ่นยนต์ที่เพิ่มขึ้นอาจเพิ่มปัญหาเรื่องทรัพยากรและสภาพแวดล้อม ดังนั้น รัฐบาลจึงต้องศึกษาสำรวจเรื่องนี้เพื่อการวางแผนในอนาคต.

(ไทยรัฐ 25 ธันวาคม 2549)

บทความที่ 3

พระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ทรงติดตามผล โครงการฟื้นฟูผู้ประสบภัยน้ำท่วม

นายทรงศักดิ์ วงศ์ภูมิวัฒน์ อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร เปิดเผยว่า พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จติดตามผลการดำเนินงาน โครงการฟื้นฟูเพื่อสายใยรักแห่งครอบครัวผู้ประสบภัยพิบัติ ในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ ณ วัดสูงสุมารมหันตาราม อ.บางปลาม้า จ.สุพรรณบุรี เนื่องจาก จ.สุพรรณบุรี เป็นอีกพื้นที่หนึ่งที่ประสบอุทกภัยในช่วงที่ผ่านมา

ทั้งนี้ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ พระวรชายาฯ ทรงรับทราบผลการดำเนินงาน และทอดพระเนตรการปรุงอาหารจากครัวสายใยรักแห่งครอบครัวฯ ติดตามการให้บริการโครงการฟื้นฟูเพื่อสายใยรักแห่งครอบครัวผู้ประสบภัยพิบัติฯ ซึ่งมีกิจกรรมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น การให้บริการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ฯ ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ การผลิตอาหาร โปรตีนของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จากนั้นได้เสด็จเป็นองค์ประธานหว่านข้าวสุพรรณบุรี 1 ในแปลงนาสาธิตขนาดพื้นที่ 3 ไร่ ที่ ต.จระเข้ใหญ่ และมอบหมายให้กรมการข้าวดูแลรักษาแปลงนาจนกระทั่งเก็บเกี่ยวผลผลิตเพื่อเป็นเมล็ดพันธุ์คุณภาพ สำหรับประทานเป็นขวัญและกำลังใจแก่ผู้ประสบภัยน้ำท่วมต่อไป

สำหรับการช่วยเหลือประชาชนที่ประสบภัยในพื้นที่ดังกล่าว สำนักงานเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี ได้จัดตั้งศูนย์บริการการเกษตรเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยทั้ง 10 อำเภอ จัดตั้งครัวสายใยรักแห่งครอบครัวฯ 2 แห่ง เพื่อประกอบอาหารแจกจ่ายประชาชน รวมทั้งดำเนินโครงการฟื้นฟูสายใยรักแห่งครอบครัวผู้ประสบภัยพิบัติฯ ซึ่งมีประชาชนมารับบริการรวม 2,975 ราย สามารถแก้ปัญหาได้แล้วเสร็จจำนวน 2,611 ราย มีปัญหาที่ต้องให้บริการต่อเนื่องอีก 501 ราย

(แนวหน้า 25 ธันวาคม 2549)

แบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน
เรื่อง การวิเคราะห์เนื้อเรื่อง

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ลงในช่องว่าง ( ) ของกระดาษคำตอบที่ถูกที่สุดเพียง
ข้อละคำตอบเดียวลงในกระดาษคำตอบ (10 คะแนน)

จงอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 32-33

“เมื่อข้าพเจ้าอยู่ในวัยเด็กนั้นต้องทำงานเพื่อแลกเงิน แลกอาหาร เคยขายของหน้าวิก
ลิเกเคยเป็นคนขายปลาหมึกย่างในคืนที่มีหนังขายยากลางแปลง เวลาถึงงานจิวประจำปี เด็กวัย
เดียวกันได้ไปเที่ยวเตร่สนุกสนานแต่ข้าพเจ้าต้องเป็นเด็กเสิร์ฟถ้วยถ้วยช้อนช้อน หอยแมลง
ทอด ตั้งแต่คำไปจนจิวเลิกตอนตีหนึ่งตีสอง แม่แต่งงานช่วยขายรูปเขียน และกระดาษเงิน
กระดาษทองของไหว้เจ้าในโรงเจ ข้าพเจ้าก็เคยทำมาแล้ว งานเรียงของหน้าร้านค้าในตลาดหรือ
การเทินถาดห่อหมก ฯลฯ เธอไปตามตลาดนั้นเป็นเรื่องธรรมดาของข้าพเจ้าผู้ซึ่งขณะนั้นยังเรียน
ชั้นประถมอยู่ที่โรงเรียนประชาบาล”

1. ข้อใดสรุปใจความสำคัญของข้อความนี้ได้ถูกต้องที่สุด

- ก. ชีวิตในวัยเด็กของผู้เขียนไม่ได้เที่ยวเตร่สนุกสนานเหมือนเพื่อน ๆ
- ข. ผู้เขียนในสมัยเรียนชั้นประถมต้องไปรับจ้างขายของตามงานต่าง ๆ
- ค. ในสมัยเด็ก ๆ ผู้เขียนต้องไปรับจ้างขายของตามหน้าวิกลิเก ตามงานจิวและโรงเจ
- ง. ในสมัยเด็ก ๆ ผู้เขียนต้องรับจ้างขายของทุกอย่างด้วยความขยัน เพื่อแลกเงินและ
อาหาร

2. จากการทำงานต่าง ๆ ของผู้เขียน เราจะเห็นว่าผู้เขียนเป็นคนอย่างไร

- ก. อุตหน
- ข. ขยันขันแข็ง
- ค. รักการทำงาน
- ง. มีความพยายาม

จงอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 3-4

“คนนั่งรถผ่านกำแพงวัดพระแก้ว ด้านศาลาเจ้าพ่อหลักเมือง นั่นก็เหมือนกัน เดียวนี้
แทนที่จะไหว้พระแก้วเขากลับมาไหว้เจ้าพ่อหลักเมืองกันเป็นแถว ๆ ชะรอย เจ้าพ่อและ
เทวรูปท่านจะบันดาลผลไม้ทันตาเห็นกว่าพระพุทธรูปเสียแล้วกรรมัง”

จงอ่านข้อความนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 10

“ในการทำงานด้านต่าง ๆ นั้น แต่ละคนก็จะมีแนวทางการทำงานที่แตกต่างกันไป แต่ก็มีบางคนที่ยังไม่มีแนวทางก็ควรศึกษาจากผู้ใหญ่หรือรุ่นพี่ ๆ ที่ทำงานมาก่อน อย่างไรก็ตาม อย่าไปกดดันเขาให้เอาความสุจริตเป็นที่ตั้ง แล้วคุณจะรู้ว่าคุณทำงานได้ดีและถูกแนวทางแล้ว”

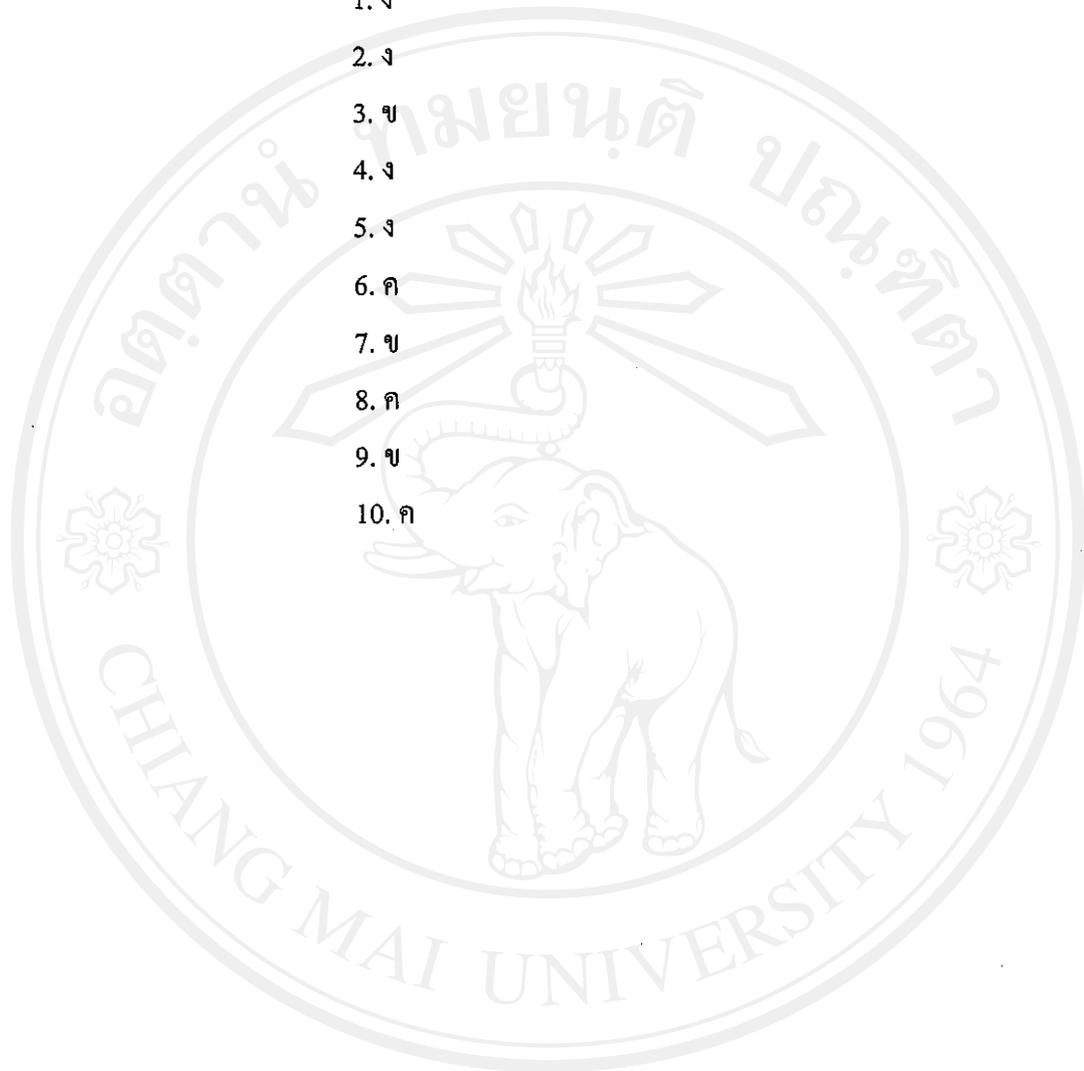
10. ผู้เขียนต้องการให้ยึดคุณธรรมข้อใดในการทำงาน

ก. ความขยัน	ข. ความอดทน
ค. ความซื่อสัตย์	ง. ความมีน้ำใจ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

เฉลยแบบทดสอบ

1. ง
2. ง
3. ข
4. ง
5. ง
6. ค
7. ข
8. ค
9. ข
10. ค

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

วิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ จำนวน 2 ชั่วโมง
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษาที่ 2/2549

สาระสำคัญ

การอ่านอย่างเชิงวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณเป็นการอ่านที่ต้องใช้ความสามารถในการคิดพิจารณาหาเหตุผล ตัดสิน ประเมินค่าจากเรื่องที่อ่าน การอ่านประเภทนี้เป็นการอ่านขั้นสูงสุดของอ่านอย่างมีความหมาย คือ ผู้อ่านต้องมีความเข้าใจในสิ่งที่เห็นตามตัวอักษร เป็นการอ่านด้วยการสืบสวนสอบสวน สามารถประเมินค่า หรือตัดสินว่าส่วนใดเป็นข้อเท็จจริง หรือความลำเอียงของผู้แต่ง และจะต้องสามารถวิจารณ์โดยใช้ความเห็นส่วนตัวที่จะเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับผู้เขียน โดยใช้ประสบการณ์ความจริงหรือเหตุผลเป็นเกณฑ์ในการพิจารณา

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อศึกษาเรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณในการนำเสนอของผู้แต่งจบแล้ว

นักเรียนสามารถ

1. วิเคราะห์และประเมินค่างานเขียนได้
2. อธิบายการเสนองานเขียนว่าเป็นข้อเท็จจริง หรือข้อคิดเห็นของงานเขียนแต่ละ

ประเภทได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อกำหนดเรื่องให้นักเรียนอ่านเชิงวิเคราะห์นักเรียนสามารถวิเคราะห์ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น และประเมินค่าจากเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง

สาระการเรียนรู้

การอ่านเชิงวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณเป็นการอ่านที่ต้องใช้ความสามารถในการคิดพิจารณาหาเหตุผล ตัดสิน ประเมินค่าจากเรื่องที่อ่าน การอ่านประเภทนี้เป็นการอ่านขั้นสูงสุดของอ่านอย่างมีความหมาย คือ ผู้อ่านต้องมีความเข้าใจในสิ่งที่เห็นตามตัวอักษร เป็นการอ่านด้วยการสืบสวนสอบสวน สามารถประเมินค่า หรือตัดสินว่าส่วนใดเป็นข้อเท็จจริง หรือความลำเอียงของผู้แต่ง และจะต้องสามารถวิจารณ์โดยใช้ความเห็นส่วนตัวที่จะเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับผู้เขียน โดยใช้ประสบการณ์ความจริงหรือเหตุผลเป็นเกณฑ์ในการพิจารณา

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ทำแบบทดสอบก่อนเรียน
2. แจงจุดประสงค์การเรียนรู้
3. นักเรียนแบ่งกลุ่มทั้งชั้นเป็น 3 แล้วรับใบความรู้เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ และเขียนสรุปเป็นองค์ความรู้
4. ทุกกลุ่มรับใบงานที่ 1 และ 2 เรื่อง การโฆษณา และข่าวจากหนังสือพิมพ์ แล้วนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน
5. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายซักถามในหัวข้อเรื่องการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
6. นักเรียนทุกคนเขียนบรรยายในรูปแบบของบันทึกส่วนตัวลงในสมุดซึ่งจะต้องตอบให้ได้ว่าเรียนอะไร เรียนอย่างไร รู้และได้รับอะไรตลอดจนปัญหาและอุปสรรคของการเรียนในเนื้อหาที่เรียน
7. ทำแบบทดสอบหลังเรียน

สื่อการเรียนรู้

1. ใบความรู้เรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ
2. ใบงานเรื่องโฆษณาและข่าวจากหนังสือพิมพ์

การวัดผลและประเมินผล

1. ในระหว่างนักเรียนทำงาน ครูสังเกตพฤติกรรมโดยใช้แบบประเมินผู้เรียนรายบุคคลและแบบประเมินผู้เรียนรายกลุ่ม
2. ตรวจสอบผลงานจากการทำใบงาน
3. ทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved

ใบความรู้ การอ่านเชิงวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ

การอ่านเชิงวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณผู้อ่านต้องมีทักษะในการคิดอย่างมีเหตุผล การค้นหาความคิดหรือข้อเสนอของผู้เขียนเป็นจุดเริ่มต้นที่ดีในการอ่าน แต่สิ่งสำคัญก็คือการพยายามหาคำตอบว่าผู้เขียนมีวิธีการให้เหตุผลหรือสนับสนุนความคิดของเขาอย่างไร ใช้หลักการ ทฤษฎี หรือหลักฐานอะไร สิ่งที่น่ามาใช้ในการให้เหตุผลของเขา น่าเชื่อถือหรือเป็นที่ยอมรับหรือไม่ เพียงใด

กลวิธีในการอ่านเชิงวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ

1. เรียนรู้เกี่ยวกับสิ่งที่อ่านก่อนลงมืออย่างจริงจัง

ผู้อ่านเชิงวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณควรเตรียมพร้อมในการเป็นผู้อ่านด้วยการเรียนรู้เกี่ยวกับ ข้อเขียน เริ่มตั้งแต่การทำความเข้าใจกับผู้เขียนว่าเป็นใคร กลุ่มผู้อ่านงานเขียนนั้นคือใคร ข้อเขียนนั้นเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับอะไร ประเด็นที่ผู้เขียนนำเสนอคืออะไร และผู้เขียนมีวิธีการนำเสนออย่างไร

2. พิจารณาบริบทของข้อเขียน

ตามปกติแล้วเรามักอ่านข้อเขียนต่าง ๆ ตามความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ของเรา แต่การเป็นผู้อ่านที่มีวิจารณญาณนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องพิจารณาบริบท (Context) ของข้อเขียนนั้นด้วยเสมอ ทั้งนี้เพราะในการทำความเข้าใจข้อเขียนเรื่องหนึ่ง ๆ นอกจากผู้อ่านและผู้เขียนแล้วบริบทของข้อเขียนก็เป็นส่วนสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการสื่อความหมาย การตีความเรื่องราวที่ปรากฏในข้อเขียนนั้น ตลอดจนบทบาท ความสำคัญ และหน้าที่ของข้อเขียนนั้นในสังคมด้วย ผู้อ่านที่มีวิจารณญาณจึงต้องศึกษาบริบทของข้อเขียนด้วยเสมอ

3. ตั้งคำถามในการอ่าน

การตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อหาที่อ่านนับเป็นคุณสมบัติสำคัญของผู้อ่านที่มีวิจารณญาณ การตั้งคำถามในการอ่านจะช่วยให้การอ่านมีแนวทางและเป้าหมายของการอ่านที่แน่นอนชัดเจน ผู้อ่านต้องมีสมาธิในการอ่านเพื่อทำความเข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่านให้แจ่มแจ้ง ทั้งนี้เพื่อค้นหา

คำตอบสำหรับคำถามที่ตั้งไว้ การตั้งคำถามจะช่วยยืดเวลาในการลงความเห็นหรือการตัดสินใจเกี่ยวกับเรื่องนั้น ช่วยให้ผู้อ่านมีเวลาในการไตร่ตรองอย่างรอบคอบ การตั้งคำถามในการอ่านจึงมีประโยชน์อย่างยิ่งและนำไปสู่ทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณในขั้นสูงต่อไป

4. ใช้เหตุผลในการวิเคราะห์ประเด็นความคิดและข้อเสนของผู้เขียน

การอ่านเชิงวิเคราะห์ที่ผู้อ่านต้องมีใจเปิดกว้าง ติดตามความคิดและข้อเสนของผู้เขียนด้วยใจเป็นกลาง จากนั้นจึงวิเคราะห์ประเด็นสำคัญต่าง ๆ ที่ได้จากการอ่านด้วยหลักของเหตุผล ไม่นำความคิด ความเชื่อ หรือทัศนคติของตนเองเข้าไปเกี่ยวข้องด้วย

5. แยกแยะประเด็นความคิดสำคัญและเขียนสรุปความ

ในการอ่านข้อเขียนอย่างละเอียดนั้น ผู้อ่านต้องจับประเด็นความคิดต่าง ๆ ที่ผู้เขียนนำเสนอในแต่ละย่อหน้าแล้วร่างประเด็นเหล่านั้นไว้ จากนั้นจึงเขียนสรุปความแต่ละประเด็นโดยใช้ภาษาของตนเอง การอ่านในลักษณะนี้ผู้อ่านจำเป็นต้องวิเคราะห์ข้อเขียนนั้นอย่างละเอียดและเข้าใจอย่างแท้จริง เพื่อค้นหาประเด็นความคิดสำคัญที่ผู้เขียนต้องการสื่อสารกับผู้อ่าน นอกจากทักษะในการวิเคราะห์แล้ว ผู้อ่านยังจำเป็นต้องมีทักษะในการนำประเด็นความคิดเหล่านั้นมาสังเคราะห์เข้าด้วยกันด้วยการเขียนสรุปความเกี่ยวกับประเด็นเหล่านั้นด้วย

6. ประเมินความน่าเชื่อถือของการแสดงเหตุผลของผู้เขียน

โดยทั่วไปแล้วการแสดงเหตุผลจะมีส่วนประกอบ 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นข้อเสนอหรือข้อสรุปและข้อมูล หลักฐานต่าง ๆ ที่ผู้เขียนใช้การสนับสนุนความคิดของตนเพื่อให้ผู้อ่านยอมรับ ผู้อ่านที่มีวิจารณญาณต้องตรวจสอบข้อเสนอและเหตุผลของผู้เขียนด้วยความระมัดระวัง พิจารณาว่าข้อเสนอ หลักการ ทฤษฎี และความรู้ต่าง ๆ ที่ผู้เขียนนำมาใช้มีความน่าเชื่อถือและเป็นที่ยอมรับมากน้อยเพียงใด เพราะเหตุใด การพิจารณาส่วนประกอบทั้งสองส่วนนี้จะช่วยให้ผู้อ่านประเมินความน่าเชื่อถือของการแสดงเหตุผลของผู้เขียนได้ดียิ่งขึ้น

7. เปรียบเทียบข้อเขียนนั้นกับข้อเขียนอื่น ๆ

การนำข้อเขียนที่อ่านไปเปรียบเทียบกับข้อเขียนอื่นที่มีหัวข้อเดียวกันจะช่วยให้ผู้อ่านมองเห็นมุมมองเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ ได้กว้างขวาง หลากหลายยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพราะผู้เขียนแต่ละคนจะเขียนด้วยพื้นฐานความรู้ ความเข้าใจ ทัศนคติ มุมมอง แตกต่างกันไป นอกจากนี้การศึกษา

เกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งยังเกี่ยวข้องกับทฤษฎี หรือแนวคิดที่ผู้เขียนนำมาใช้ด้วย การเปรียบเทียบข้อเขียนนั้นกับข้อเขียนอื่นจึงช่วยให้ผู้อ่านเห็นความเหมือน และความแตกต่างของประเด็นต่าง ๆ ซึ่งนอกจากจะเป็นประโยชน์ในการทำความเข้าใจเรื่องนั้นให้ลึกซึ้งแล้วยังเป็นผลให้ผู้อ่านสามารถประเมินความน่าเชื่อถือของข้อเขียนนั้น ได้ดีขึ้นด้วย

การใช้ความคิดวิจารณ์ในการอ่านนั้นไม่เพียงแต่เป็นการโต้ตอบกับเนื้อหาสาระที่ปรากฏในข้อเขียนที่กำลังอ่านอยู่เท่านั้น หากแต่ผู้อ่านต้องตระหนักหรือพิจารณาถึงแง่มุมต่าง ๆ เหล่านี้ในการอ่านเอกสารต่าง ๆ ด้วยเสมอ

1. การอ่านในตัวของมันเองมีความหมายอะไร
2. ผู้อ่านเป็นใคร
3. เขากำลังอ่านอะไร
4. ทำไมจึงต้องอ่าน
5. เขาอ่านในสถานการณ์เช่นไร

นอกจากนี้ยังต้องพิจารณาข้อเขียนนั้นในบริบทต่าง ๆ ด้วย เช่น

1. ข้อเขียนนั้นผลิตเพื่อใคร
2. ผู้อ่านเป็นใคร
3. เขากำลังอ่านอะไร
4. ทำไมจึงอ่าน
5. เขาอ่านในสถานการณ์เช่นไร

คำถามง่าย ๆ ที่ควรถามตัวเองเสมอขณะอ่าน

1. ทำไมจึงมีการหยิบยกประเด็นดังกล่าวขึ้นมาพูดถึง
2. ประเด็นนั้นถูกนำมาเขียนในลักษณะอย่างไร
3. ประเด็นนั้นสามารถนำไปเขียนด้วยวิธีอื่นได้หรือไม่
4. ใครคือผู้เขียนและผู้อ่าน
5. ประเด็นสำคัญของเรื่องคืออะไร

การเป็นนักอ่านที่มีปฏิสัมพันธ์กับข้อเขียน (Interactive reader)

ทางหนึ่งของการเป็นผู้อ่านวิเคราะห์วิจารณ์คือ การเป็นผู้อ่านที่มีปฏิสัมพันธ์กับข้อเขียน ด้วยการปฏิบัติดังนี้

1. ตอบสนองข้อเขียนที่อ่านและรู้สิ่งที่ข้อเขียนนั้นบอกเป็นนัยเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายที่ผู้เขียนสื่อสาร

2. ตั้งคำถามเชิงวิเคราะห์ห้วงการอ่าน
3. บันทึกเรื่องราวที่อ่าน
4. แลกเปลี่ยนบันทึกที่ได้จากการอ่านกับเพื่อน
5. พิจารณาว่าข้อเขียนนั้นมีปฏิสัมพันธ์และสะท้อนสังคมที่แวดล้อมข้อเขียนนั้นอย่างไร
6. พิจารณาว่าข้อเขียนนั้นมีความสัมพันธ์กับข้อเขียนอื่น ๆ อย่างไร

สรุปแล้วสิ่งสำคัญสำหรับการเป็นนักอ่านวิเคราะห์ห้วงการอ่านคือต้องเข้าใจว่าผู้เขียนเขียนเรื่องนั้นอย่างไร ผู้อ่านที่มีความสามารถคือผู้อ่านอย่างคล่องแคล่ว ว่องไว โต้ตอบกับข้อเขียนนั้น และค้นหาสารที่สื่อในระดับลึก ไม่ใช่การอ่านเพียงเพื่อหาประเด็นสำคัญหรือตอบคำถามอย่างง่ายเกี่ยวกับเรื่องเท่านั้น แต่ต้องเป็นการอ่านเพื่อให้เข้าใจความคิดของผู้เขียน ตั้งคำถามเกี่ยวกับความคิดนั้น สรุปใจความสำคัญ อ่านทุกถ้อยคำที่ผู้เขียนใช้ทั้งนี้เป็นการสื่อความหมายโดยตรงและการใช้คำนั้นอย่างมีความหมายแฝง และในขณะที่ทำความเข้าใจว่าผู้เขียนพูดถึงอะไรนั้นก็ ต้องพิจารณาว่าผู้เขียนละเว้นหรือหลีกเลี่ยงที่จะกล่าวถึงสิ่งใดหรือเรื่องใดด้วย

(ศศิธร ธัญลักษณ์นันท์ 2528 : 18)

ใบงานที่ 1

ชื่อ-สกุล.....เลขที่.....ชั้น.....

*****

คำสั่ง ให้นักเรียนที่ได้รับมอบหมายจากกลุ่มอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วแยกข้อความที่เป็นข้อเท็จจริงออกจากข้อความที่เป็นข้อคิดเห็นให้ถูกต้อง

สวัสดิ์ละ ท่านผู้อ่านทุกท่าน จดหมายข่าวนี้เป็นฉบับที่ 6 แล้วนะคะ ก้าวสู่เดือน พฤษภาคมซึ่งมีวันสำคัญคือ วันพืชมงคลซึ่งมีพิธีที่สำคัญ คือ พิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ ซึ่งเป็นพิธีที่สำคัญต่อการเกษตรของไทย และสำหรับเนื้อหาในจดหมายข่าวฉบับนี้ยังเต็มเปี่ยมไปด้วยสาระสำคัญ ด้านพืชผัก ด้านไม้ดอกไม้ประดับ และด้านสมุนไพร ซึ่งเราได้คัดสรรมาลงในฉบับนี้ให้ท่านผู้อ่านทุกท่าน ได้รับความรู้ข่าวสารเพิ่มเติมมากยิ่งขึ้น และหากท่านผู้อ่านสนใจ และต้องการข้อมูลเพิ่มเติมที่เป็นประโยชน์ในด้านพืชผัก ไม้ดอกไม้ประดับและสมุนไพร สามารถติดต่อสอบถามรายละเอียดได้ที่ 029406080 ต่อ 421 ,426 และ 450

(จดหมายข่าว ปีที่ 2 ฉ.ที่ 6 เม.ย.-พ.ค. 2547)

ข้อความข้อเท็จจริง

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ข้อความข้อคิดเห็น

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ใบงานที่ 2

ชื่อ-สกุล.....เลขที่.....ชั้น.....

*****

คำสั่ง จงอ่านบทความที่กำหนดให้แล้วเขียนแสดงความคิดเห็นและสรุปข้อคิดที่ได้จากการอ่าน

เวียดนามใต้ใช้ไขมันปลาคุณภาพดีไปโอดีเซล

บริษัทอากิฟิช ผู้ผลิตและส่งออกปลาดุกรายใหญ่ของเวียดนาม ตั้งอยู่ที่เมืองฮัน เกียง ทางภาคใต้ เตรียมแผนนำไขมันปลาดุกเหลือใช้มาแปรรูปผลิตเชื้อเพลิง ไปโอดีเซลเพื่อการค้า ขันตอนอยู่ระหว่างทดสอบรับรองคุณภาพและรออนุมัติจากรัฐบาลเวียดนาม โดยบริษัทตั้งเป้าผลิตไขมันปลาดุกให้ได้ปีละ 10,000 ตัน ซึ่งเพียงพอใช้เป็นเชื้อเพลิงภายในประเทศ เพราะเวียดนามผลิตปลาดุกแปรรูปเป็นอาหารกระป๋องส่งออกป้อนรัฐและยุโรปปีละราว 30,000 ตัน ปลาดุก 1 กก. จะให้น้ำมันผลิตไปโอดีเซลได้ 1.13 ลิตร

ทั้งนี้ แม้เวียดนามเป็นชาติผู้ผลิตน้ำมันดิบรายใหญ่อันดับ 3 ของกลุ่มชาติเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้รองจากอินโดนีเซียกับมาเลเซีย แต่เวียดนามยังต้องพึ่งพาน้ำมันนำเข้าจากต่างประเทศอยู่มาก เพราะไม่มีศักยภาพการกลั่นน้ำมันใช้เอง

ผลจากการประกาศตัวผลิตน้ำมันไปโอดีเซลของบริษัทอากิฟิช ยังไม่สามารถทำให้ราคาหุ้นของบริษัทเพิ่มขึ้นจากราคาปิดเมื่อวันศุกร์ที่ผ่านมาได้มากนัก

(ไทยรัฐ 5 กรกฎาคม หน้า 2, 2549)

ข้อคิดเห็นสำหรับผู้อ่าน

.....
 .....

ข้อคิดที่ได้จากการอ่าน

.....
 .....

ใบงานที่ 3

ชื่อ-สกุล.....เลขที่.....ชั้น.....

*****

คำสั่ง จงอ่านบทความที่กำหนดให้แล้วเขียนแสดงความคิดเห็นพร้อมให้เห็นผลประกอบ

สิ้นปีมีมือถือส่งบศีกทรมูฟแจก100ล้าน

นายศุภกิจ วรรณะดิษฐ์ ผู้อำนวยการด้านการตลาด และบริหารความสัมพันธ์ลูกค้า กลุ่มบริษัท ทูรคอร์ปอเรชั่น ผู้ให้บริการโทรศัพท์มือถือ "ทรูมูฟ" เปิดเผยว่า จากการที่บริษัทได้ รุกตลาดอย่างหนัก ในช่วงไตรมาส 3 ที่ผ่านมา ปรากฏว่ามีลูกค้าใหม่ เข้ามาใช้บริการเพิ่มมากขึ้นสูงถึง 1.4 ล้านคน หรือเติบโตเพิ่มขึ้น 30% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว คิดเป็น 1 ใน 3 ของกลุ่มลูกค้าใหม่ทั้งตลาด และถือได้ว่าเป็นอัตราเติบโตสูงสุด เท่าที่เคยทำมา ส่งผลให้ ปัจจุบันลูกค้าทรูมูฟ ระบบฟรีแพค มีจำนวนอยู่ที่ 6.2 ล้านราย ระบบโพสต์แพคอีก 600,000 ราย แต่อย่างไรก็ตาม สำหรับไตรมาส 4 นี้ สถานะตลาดรวม ค่อนข้างชะลอตัว ซึ่งในส่วนของบริษัท มองว่าการรักษาสถานลูกค้าเดิมให้ยังคงใช้งานอยู่ นับได้ว่าประสบความสำเร็จแล้ว ดังนั้นบริษัท จึงได้จัดแคมเปญใหญ่ ชิงล้าน ชิงร้อยล้าน โดยลูกค้าที่เปิดใช้บริการอยู่ แล้วเติมเงิน หรือจ่าย ค่าบริการรายเดือน จะได้รับสิทธิ์เข้าชิงรางวัล ทองคำมูลค่า 100 ล้านบาท ตั้งแต่วันนี้ถึง 3 ม.ค. 2550 ซึ่งงบประมาณกว่า 40 ล้านบาท เชื่อกันว่าแคมเปญนี้ จะสร้างความพึงพอใจ ให้กับลูกค้า เดิมที่ให้บริการอยู่แล้ว อีกทั้งกระตุ้นให้มีลูกค้าใหม่เข้ามาในระบบได้มากขึ้น

(ข่าวสด 25 ธันวาคม 2549)

แสดงความคิดเห็นพร้อมให้เหตุผลประกอบให้นำเชื่อถือ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ใบงานที่ 4

ชื่อ-สกุล.....เลขที่.....ชั้น.....

*****

คำสั่ง จงอ่านบทความที่กำหนดให้แล้วเขียนข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น และข้อคิดที่ได้จากการอ่าน

ทางออกของชีวิต

โดย บุษ จากหนังสือกุลสตรี ฉบับที่ 864 ปีที่ 36 มกราคม 2550

เมื่อ 3 ปีที่แล้ว กชกรเป็นเด็กสาวร่างเรียวสดใส ที่มาสมัครงานพร้อมกับความฝันเต็มเปี่ยมในงานโฆษณาที่เธอเพิ่งเรียนจบมา เธอพร้อมที่จะทำงานอย่างทุ่มเททั้งกายและใจมุ่งมั่น และบริษัทโฆษณาที่เธอมาสมัครเป็นที่แรก ก็รับเธออย่างเต็มใจ เธอเริ่มต้นชีวิตวัยทำงานด้วยความรุ่งโรจน์ เพราะความสามารถที่มี และในที่ทำงานแห่งนี้เอง ที่กชกรได้พบรักแรก กับคริสเอทีฟ ไฟแรง...ธันวาเป็นผู้ชายที่ค่อนข้างเก็บงำความรู้สึก ซึ่งเป็นสิ่งที่ทำให้กชกรสนใจ ในตัวชายหนุ่มมากยิ่งขึ้น ความรักค่อย ๆ ก่อตัวขึ้นในใจหญิงสาว แต่ชายหนุ่ม ก็ยังคงยังเย็นชาเหมือนไร้อิทธิพล กชกรไม่รู้ว่า จะทำอย่างไรกับความรู้สึกที่เกิดขึ้นนี้ดี นอกจากให้เวลาผ่านไป งานโฆษณาที่เธอทำ ทำให้กชกรกับธันวาสนิทกันมากยิ่งขึ้น ยิ่งเธอได้เรียนรู้และรู้จักเขามาเท่าไรยิ่งทำให้เธอรู้สึกดี ๆ กับเขามากยิ่งขึ้น ธันวาเองก็รู้สึกดีกับกชกร แต่เขามีเรื่องมากมายให้ขบคิด และไม่พร้อมที่จะเริ่มต้นอะไรใหม่ ๆ กับใครตอนนี้ได้

ธันวาต้องเจอกับมรสุมของชีวิตอย่างหนักเพราะปัญหาสุขภาพที่รุมเร้า เขาเป็นโรคเรื้อรังที่รักษาไม่หาย ชายหนุ่มใช้เวลาทั้งวันทั้งคืนคิดอย่างหนัก เพื่อหาทางออก และทางออกสุดท้ายของเขาคือ ... การฆ่าตัวตาย เมื่อกชกรได้รู้ถึงการตายของธันวา เธอรับไม่ได้กับเรื่องที่เกิดขึ้น ความฝันสวยหรูที่เธอสร้างขึ้นมาพังทลายเพียงเสี้ยววินาที เธอได้แต่พรั่นกับตัวเองว่า “นี่คือความฝัน มันไม่จริง ๆ” เธอคิดจะฆ่าตัวตายอยู่หลายรอบ แต่เธอยังมีพ่อแม่ ครอบครัว ที่คอยเป็นห่วง และเพื่อนคอยเตือนสติเธอจึงตกอยู่ในวังวนแห่งความเศร้า และน้ำตาและเมื่อเวลาผ่านไป... กชกรคิดว่า ถึงแม้ว่าเธอจะเศร้า โศกเสียใจแค่ไหนก็ไม่อาจทำให้สิ่งที่ผ่านไปแล้วเปลี่ยนแปลงได้ ทุกอย่างคงยังอยู่ที่เดิม ไม่ว่าเธอจะโศกเศร้าหรือมีความสุข เธอจึงเลือกที่จะใช้ชีวิตด้วยความสุข และเก็บสิ่งดี ๆ ไว้เป็นความทรงจำที่ดีเมื่อนึกถึง

All rights reserved

ข้อเท็จจริงสำหรับผู้อ่าน

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ข้อคิดเห็นสำหรับผู้อ่าน

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ข้อคิดที่ได้จากการอ่าน

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ใบงานที่ 5

ชื่อ-สกุล.....เลขที่.....ชั้น.....

*****

คำสั่ง จงอ่านเนื้อเพลงที่กำหนดให้แล้วเขียนสรุปจับใจความสำคัญ แสดงข้อเท็จจริง และ
ข้อคิดเห็น เกี่ยวกับการนำเสนอเกี่ยวกับเนื้อเพลง

เพลงคนหลงทาง

ศิลปิน Big Ass

ขอบคุณอีกครั้ง ขอบคุณอีกทีขอบคุณในความหวังดี ที่มีให้คนที่มืดมัว
แต่มันคงไม่คุ้ม เข้าใจใช่ไหม ออกจากชีวิตฉันไปไม่อยากให้เธอกลับมา
คนอย่างฉัน ไม่ใช่อะไร ฟูหลงทางมาไกล จนน่ากลัว ทางเดินวันนี้
ไม่มีสิทธิ์กลับตัวอย่าฝากชีวิตดี ๆ ไว้ที่ฉัน อย่าเอาความฝันของเธอมาเสี่ยงรู้ไหม
เก็บเอาชีวิตของเธอเดินออกไปให้ไกล ไม่อยากทำร้ายคนอย่างเธอ
มีแต่ความรัก มีแต่ความฝัน นั้นมันคงไม่สำคัญ เมื่อมันไม่ใช่ชีวิตจริง
ไม่ใช่ไม่รัก ไม่อยากทำร้ายคนคืออย่างเธอ ต้องลาจากอยากจะทำอะไร
ถ้าต้องอยู่ห่างกันนาน ๆ เธอจะลืมคำพูดของเธอหรือเปล่านั้นบอกว่ารักฉัน
เธอจะลืมมันไหม เมื่อเราต้องห่างไกลแสนไกล เธอจะลืมไหม เธอจะลืมไหม
สำหรับฉันไม่เคยลืม ไม่มีวันที่ฉันจะเป็นอื่นไป เธอเหมือนกันไหม
ไม่ต้องให้สัญญาว่าเราจะยังรักกัน จนกว่าตราบดินและฟ้าจะดับสลาย ขอแค่คิดถึงกัน
เก็บฉันที่เธอว่ารักในใจ อย่าให้คนไหนมาแทนที่ฉันเลย หากว่าต้องมีวันหนึ่ง เรา
บังเอิญต้องลาจาก อยากรู้จะทำอะไร ถ้าต้องอยู่ห่างกันนาน ๆ ถ้าเธอนั้นมีวัน
เปลี่ยนไป ฉันจะทำอย่างไรยังไม่รู้

จับใจความสำคัญ.....

.....

ข้อเท็จจริง.....

.....

ข้อคิดเห็น.....

.....

แบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน
เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ลงในช่องว่าง ( ) ของกระดาษคำตอบที่ถูกที่สุดเพียง
ข้อละคำตอบเดียวลงในกระดาษคำตอบ (10 คะแนน)

1. “ตายยังไง แอชาก็รู้ใหม่” การตายของคนใช้เก่าแก่ไม่ทำให้ความกระด้างของน้ำเสียง
เปลี่ยนแปลงไป “ฉันจะเล่าให้แกฟังก็ได้...ตอนนี้แกหนีออกจากบ้าน แกคงเดาออกว่าคนแรกที่
ฉันเรียกมาซัดคือป้าของแก แต่ยายแกนี่ปากแข็งนัก จะขู่จะปลอบอย่างไรก็ยืนกรานตายสามขา
ว่าไม่รู้ไม่เห็นอะไรทั้งสิ้น...”

จากน้ำเสียงของผู้พูดแสดงว่าเขากำลังอยู่ในอารมณ์ใด

ก. โกรธ	ข. เสียใจ
ค. น้อยใจ	ง. ห่มั่นไส้

จงอ่านนิทานเรื่องเพื่อนผู้เสียสละ แล้วตอบคำถามข้อ 2-5

เพื่อนผู้เสียสละ

ชายหนุ่มสองคน เบนและทอมเป็นเพื่อนรักกัน ต่างมีความใฝ่ฝันจะเป็นช่างเขียน
แต่ยากจนด้วยกันทั้งคู่ ทอมจึงออกความคิดว่า จะทำงานทุกอย่างเพื่อหาเงินส่งเสียให้เบนได้เข้า
เรียนในสถาบันศิลปะแห่งหนึ่งก่อน เบนจึงได้เข้าเรียน แล้วสัญญาว่าเมื่อศึกษาจบจะหาเงินช่วย
ให้ทอมที่ให้โอกาสตนก่อนเข้าเรียนบ้าง

ทอมทำงานรับจ้างทุกอย่าง ไม่ว่าจะเป็งานในไร่ นา งานก่อสร้าง แบกหาม เพื่อหา
เงินส่งให้เบนได้เล่าเรียน

เวลาผ่านไปนานหลายปี เมื่อเบนเรียนศิลปะจบแล้ว สร้างผลงานศิลปะจนมีชื่อเสียง จึง
บอกทอมว่าไปเข้าเรียนเถิด เขาจะส่งเสียค่าใช้จ่าย แต่ขณะนั้นทอมผู้ตรากตรำงานหนัก มือ
แข็งเกร็ง กระด้าง ไม่สามารถฝึกศิลปะได้ดังที่มุ่งหวัง ก็หมดอาลัย เบนจึงสลักรูปมือตรากตรำ
งานของทอมไว้เป็นเครื่องระลึกถึงความเสียสละ เป็นรูปสองมือพนมและประดับไว้หน้าโบสถ์
ในเมืองที่เขาอยู่

(ขวัญเรือน ปีที่ 28 ฉบับที่ 1288 15 ธ.ค. 2548)

2. ใจความสำคัญของนิทานเรื่องนี้คือ
- ทอมและเบนเป็นเพื่อนที่รักกันมาก
  - เบนสร้างผลงานศิลปะจนมีชื่อเสียง
  - ทอมให้โอกาสเพื่อนเรียนศิลปะก่อน
  - ทอมเสียสละในการเรียนเพื่อทำงานส่งเบนเรียนศิลปะจนสำเร็จ
3. จุดประสงค์ของผู้เขียนเรื่องนี้คือ
- ต้องการให้ผู้อ่านขยันและตั้งใจเรียนหนังสือ
  - ต้องการให้ผู้อ่านทราบว่าความรักที่แท้จริงนั้นเป็นอย่างไร
  - ต้องการให้ผู้อ่านนำพฤติกรรมของตัวละครไปใช้ในชีวิตประจำวัน
  - ต้องการให้ผู้อ่านทราบว่าความรักและความเสียสละของเพื่อนเท่านั้นเป็นอย่างไร
4. ทอมเป็นคนมีลักษณะนิสัยอย่างไร
- มีน้ำใจ
  - มีความจริงใจ
  - รักตัวเอง
  - มีความซื่อสัตย์
5. ถ้าทอมไม่ยอมเสียสละและไม่ยอมส่งเบนเรียน ชีวิตของเบนจะเป็นอย่างไร
- ต้องตกธรรมากรรม
  - หมดอาลัยตายอยากในชีวิต
  - เรียนศิลปะตามที่มุ่งหวัง
  - ไม่ได้เรียนศิลปะตามที่มุ่งหวัง

จงอ่านบทประพันธ์ต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 6-7

เป็นมนุษย์สุดดีที่ถิ่น
ดีกว่าสินทรัพย์ไคอันไพศาล
ทรัพย์มีสิ้นสิ้นมิสูญสมบูรณกาลา
คนชำนานูใช้ถิ่นหากินเป็น

6. บทประพันธ์นี้กล่าวถึงอะไร
- ถิ่น
  - ทรัพย์
  - ความดี
  - การพูด
7. บทประพันธ์นี้มีใจความคล้ายกับสำนวนใด
- ปลาหมอตายเพราะปาก
  - ปากเป็นเอกเลขเป็นโท
  - ปากคนยาวกว่าปากกา
  - พูดไปสองไพเบี้ย นิ่งเสียตำลึงทอง

เฉลยแบบทดสอบ

1. ง

2. ง

3. ข

4. ง

5. ง

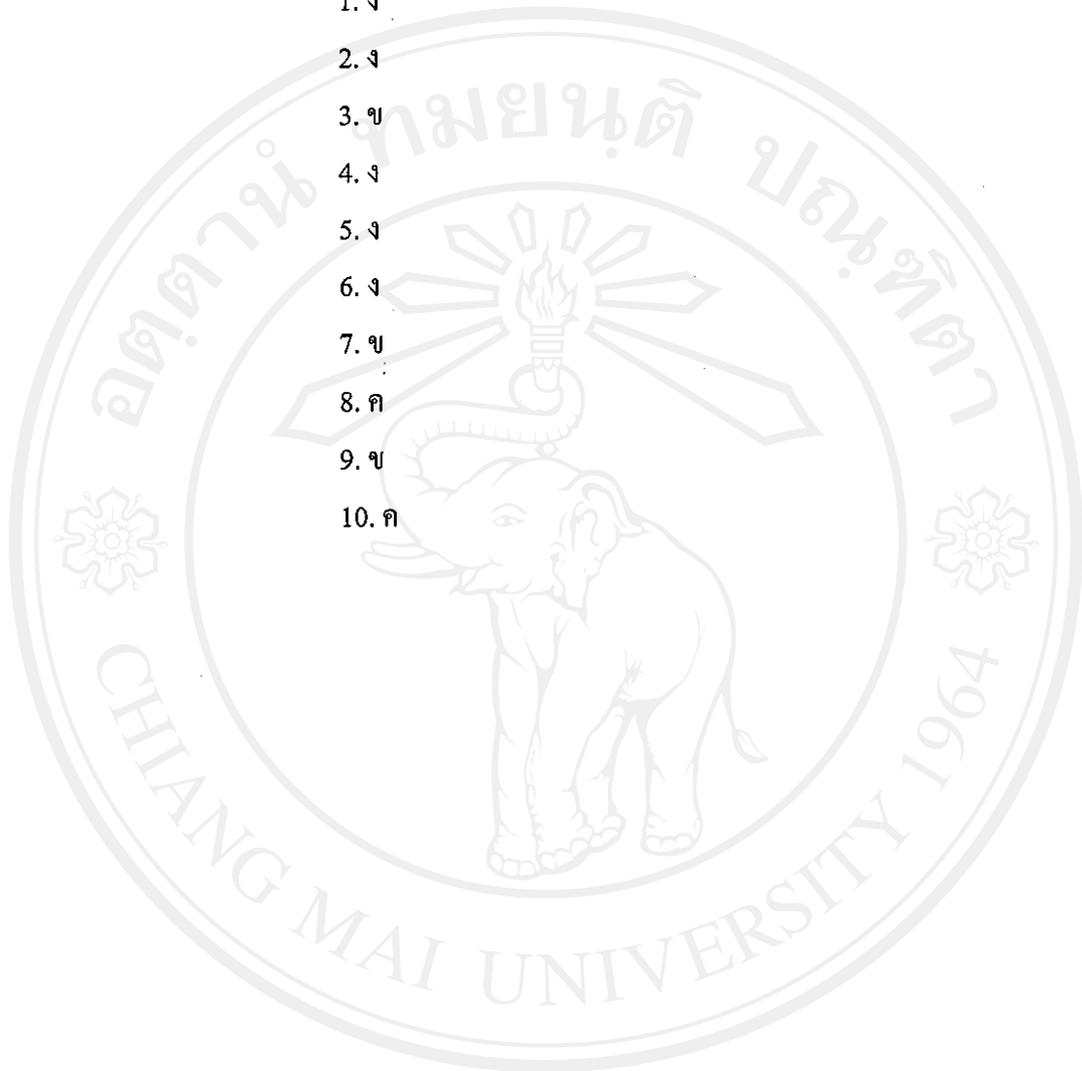
6. ง

7. ข

8. ค

9. ข

10. ค

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

แบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์

คำชี้แจง

แบบทดสอบฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ เพื่อความเข้าใจของนักเรียน ดังนั้นนักเรียนควรตั้งใจทำอย่างเต็มความสามารถ และในการทำแบบทดสอบนักเรียน ควรปฏิบัติตามดังนี้

1. เขียนชื่อ-สกุล และเลขประจำตัวลงบนกระดาษคำตอบให้ชัดเจน
2. ตรวจสอบเรียบร้อยของแบบทดสอบ ซึ่งเป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ โดยใช้เวลาในการทำแบบทดสอบ 60 นาที
3. อ่านคำสั่งให้เข้าใจก่อนลงมือทำแบบทดสอบ
4. วิธีตอบ ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย $\times$ ลงในช่องว่าง ( ) ของคำตอบที่ถูกต้องที่สุด เพียงข้อละคำตอบเดียว ลงในกระดาษคำตอบ

*****

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

1. การอ่านวิเคราะห์คำหมายถึงอะไร

- ง. การอ่านเพื่อให้ผู้อ่านแยกแยะถ้อยคำในวลี
- จ. การอ่านเพื่อให้ผู้อ่านแยกแยะถ้อยคำในวลี ประโยค หรือข้อความต่าง ๆ
- ฉ. การอ่านเพื่อให้ผู้อ่านแยกแยะถ้อยคำในวลี ประโยค หรือข้อความต่าง ๆ โดยสามารถบอกได้ว่า คำใดใช้อย่างไร ใช้ผิดความหมาย ผิดหน้าที่ ไม่เหมาะสม ไม่ชัดเจนอย่างไร
- ช. การอ่านเพื่อให้ผู้อ่านแยกแยะถ้อยคำในวลี ประโยค หรือข้อความต่าง ๆ โดยสามารถบอกได้ว่า คำใดใช้อย่างไร ใช้ผิดความหมาย ผิดหน้าที่ ไม่เหมาะสม ไม่ชัดเจนอย่างไร ควรจะต้องหาหนทางแก้ไขปรับปรุงอย่างไร

2. ข้อใดคือความหมายโดยตรงของคำที่ขีดเส้นใต้ “โลโก้ บริษัทจะออกมาเป็นเช็ต”

- ก. ลักษณะของบริษัท
- ข. รูปแบบของบริษัท
- ค. โลโก้ของบริษัทที่เข้าสู่ชุดกัน
- ง. ลักษณะนามใช้เรียกคนหรือสิ่งของที่เข้ากลุ่มหรือเข้าสู่ชุดกัน

3. ข้อใดคือความหมายโดยตรงของคำที่ขีดเส้นใต้ “เขาบรรจอารมณ์ไว้ไม่อยู่เมื่อถูกเพื่อนแซว”

- ก. คำสั่ง
- ข. ความโกรธ
- ค. เครื่องห้ามล้อ
- ง. การแสดงออกของตนเอง

4. จากข้อ 3 ข้อใดคือความหมายโดยนัยของคำที่ขีดเส้นใต้

- ก. ห้าม
- ข. มีความคิด
- ค. การกระทำ
- ง. ยับยั้งอารมณ์ของตนเอง

จงใช้ข้อความต่อไปนี้ตอบคำถามข้อ 5 - 6

“จับ ใช้เทคนิคแก่น้ำตา คิดถึงเรื่องร้ายที่เจอมา”

5. ข้อใดเป็นความหมายโดยตรงของคำว่าเทคนิค

- ก. ศิลปะ
- ข. วิธีทำ
- ค. กลวิธีเฉพาะวิชา
- ง. ศิลปะหรือกลวิธีเฉพาะวิชานั้น ๆ

6. ข้อใดเป็นความหมายโดยนัยของคำว่าเทคนิค

- ก. ศิลปะ
- ข. การร้องไห้
- ค. การแสดงละคร
- ง. กลวิธีในการร้องไห้ในการเล่นละคร

อ่านข้อความนี้แล้วตอบคำถามข้อที่ 7 - 10

“นักหนังสือพิมพ์จัดเป็นส่วนหนึ่งของงานสื่อสารมวลชน พวกเขาถือว่าตนเป็นปาก เป็นเสียงแทนประชาชน เป็นคนที่มีฝีปากกล้า ยิ่งฝีปากคมกริบเชือดเฉือนเก่งถึงแก่นเท่าไร ยิ่งดี แต่บางทีเปลือปากเกินขอบเขตที่หลักฐานมีอยู่ยอมทำให้เกิดผลเสียแก่ตนเองได้ ดังคำกลอนของสุนทรภู่ที่ว่า “อันมนุษย์สุดคืออยู่ที่ปาก จะได้ยากโหยหิวเพราะชีวหา” นั้นท่าจะจริงเป็นแน่แท้”

7. “ปากกล้า” จากข้อความนี้หมายความว่าอย่างไร

- ก. เป็นคนพูดจริง
- ข. เป็นคนพูดจาฉะฉาน
- ค. เป็นคนกล้าพูดกล้าเขียนในสิ่งที่เป็นจริง
- ง. เป็นคนพูดจาสามหาวและด่าคนอื่นไปทั่ว

8. กลุ่มคำที่ว่า “เชือดเฉือนเก่ง” ในที่นี้แปลว่าอะไร

- ก. กล้าตัดสินใจ
- ข. กล้ายอมรับผิด
- ค. กล้าแสดงออก
- ง. กล้าวิพากษ์วิจารณ์

9. คำประพันธ์ที่ว่า “อันมนุษย์สุดคืออยู่ที่ปาก จะได้ยากโหยหิวเพราะชีวหา” เป็นการกล่าวถึงความสำคัญของอะไร

- ก. การพูด
- ข. การวางตัว
- ค. การแสดงความคิดเห็น
- ง. การกล้าพูดและกล้าทำ

10. “เงินเหลือดีกว่าเงินได้” คำกล่าวนี้เน้นความสำคัญในข้อใด

ก. รายได้	ข. เงินเดือน
ค. การประหยัด	ง. การทำมาหากิน

อ่านข้อความนี้แล้วตอบคำถามข้อที่ 11 - 12

“ฉันไม่เคยให้ใครก่อนขอได้ว่านอนกินบ้านกินเมือง”

11. คำว่า “ก่อนขอ” มีความหมายตรงกับข้อใด

ก. พูดตำหนิ	ข. พูดต่อว่า
ค. พูดประชด	ง. พูดตักเตือน

12. คำว่า “นอนกินบ้านกินเมือง” หมายความว่าอย่างไร

ก. นอนมาก	ข. นอนทั้งวัน
ค. นอนตื่นสาย	ง. นอนแต่หัวค่ำ

อ่านข้อความนี้แล้วตอบคำถามข้อที่ 13 - 15

“ในการที่จะสอนเด็กให้แต่งคำประพันธ์ประเภทกลอน ควรจะเริ่มจากการสรรหาบทกลอนที่ประทับใจมาให้เด็กได้อ่าน เป็นการปลูกฝังให้เด็กรักและชื่นชอบกลอนกวีเสียก่อน ส่วนบทกลอนที่ควรเลือกสรรไม่ควรเป็นบทที่รู้จักมักคุ้นกันทั่วไปมากนักจะกลายเป็น “จืดแข็ง” เสียมากกว่าจะ “ซึ่งบรรเจิด” เนื้อหาแห่งความประทับใจนั้นอาจพิจารณาจากกลอนรัก กลอนตลก หรือประเภท “สะใจ” ได้รสคำ กระแทกกระทึกใจ กินใจ และจับใจ”

13. คำว่า “จืดแข็ง” ในข้อความนี้หมายความว่าอย่างไร

ก. ล้าสมัย	ข. ไม่ถูกใจ
ค. ไม่มีเสน่ห์	ง. ไม่น่าสนใจ

14. คำว่า “ซึ่งบรรเจิด” หมายความว่าอย่างไร

ก. ถูกใจ	ข. เชิดชู
ค. ชื่นมื่น	ง. ชาบซึ่ง

15. “เราพยายามอุ้มชูประชาชน และให้ประชาชนได้ทำงาน จะได้มีรายได้มาใช้เลี้ยงชีพต่อไป
“คำว่า “อุ้มชู” ในข้อความนี้หมายความว่าอย่างไร
ก. โอบอุ้ม	ข. ช่วยเหลือ
ค. คุ้มครอง	ง. แก้ปัญหา

ข้อ 16-20 ให้นักเรียนพิจารณาข้อความที่กำหนดให้ว่ามีความหมายใกล้เคียงกับข้อใดมากที่สุด

16. ลูกคนนี้ไม่เอาถ่านเลย
ก. ไม่เชื่อฟัง	ข. ใช้การไม่ได้
ค. ไม่สนใจใคร	ง. ไม่เห็นแก่ใคร

17. เขาเป็นคนเจ้าตัวย้อยความ
ก. อวดรู้	ข. พุดซัด
ค. พุดเก่ง	ง. พุดมาก

18. ท่านคือเสียนหนามของแผ่นดิน
ก. ศัตรู	ข. คนชั่ว
ค. ปรปักษ์	ง. คนไร้ค่า

19. เด็กทิ้งกระดาษเรี่ยราดตามถนน
ก. กอง	ข. สกปรก
ค. มากมาย	ง. เลอะเทอะ

20. เธอทำเช่นนี้นำชายหน้ามาก
ก. ปรับ	ข. ดูถูก
ค. ตำหนิ	ง. ลงโทษ

21. อาชีพของบุคคลในข้อใดเกี่ยวข้องกับงานของม้าตามคำประพันธ์นี้
“หมูเห็นงานมากต้องลากเชือก	แต่ยังเล่นเรีงร้องคู่มองใส
ถึงถามความตามจิตที่ติดใจ	ว่าเหตุใดพวกม้าจึงฮาเฮ
งานหนักก็ลากมุดไม่หยุดหย่อน	น่าจะอ่อนดีใจไกลเถล
ฉันเป็นหมูอยู่ในเล้าเปล่าเอ็ด	ยังหน้าเหยหงุดหงิดคิดรำคาญ”
ก. ทหารม้า	ข. คนขี่ม้าแข่ง
ค. คนเลี้ยงม้า	ง. คนขับรถม้า

22. คำคู่ใดในคำประพันธ์ต่อไปนี้ที่แสดงการเปรียบเทียบที่ดีที่สุด

“รู้น้อยกว่ามารู้   เริงใจ

กลกบเกิดอยู่ใน

สระจ้อย

ไปเห็นชลไกล

กลางสมุทร

ชมว่าน้ำบ่อน้อย

มากล้ำ ลึกเหลือ”

ก. ชม-ล้ำ

ข. เกิด-เห็น

ค. ชล-สมุทร

ง. รู้มาก-รู้น้อย

23. คำประพันธ์จากข้อ 22 เปรียบได้กับสุภาษิตใด

ก. พายเรือในอ่าง

ข. ตาบอดคลำช้าง

ค. โง่แล้วอวดฉลาด

ง. สอนจระเข้ว่ายน้ำ

24. ข้อความนี้กล่าวถึงผู้ใด

พระท่านว่า “คนเป็นอันมากที่เกิดมาแล้วยอมแก่และเจ็บตายไปเปล่า หาได้ทำให้ชีวิตของตนเป็นประโยชน์สักเท่าใดไม่ ยิ่งผู้บริบูรณ์ด้วยทรัพย์สมบัติ มักมัวเมาในหมู่มสตรี บำรุงบำเรอ อันเข้าใจว่าเป็นสุข ยิ่งทำให้ชีวิตเปล่าจากประโยชน์”

ก. คนโง่

ข. คนแก่

ค. คนขี้เกียจ

ง. คนมัวเมา

25. ในบทความนี้ ใครเป็นผู้มองทีมไทยในแง่ดี

“ถึงวาระปีใหม่แล้ว ลองอีกทีเถอะสำหรับการปรับปรุงทีมชาติไทย ลบคำสบประมาทที่ว่าฟุตบอลไทยจะเอาดีไม่ได้ เพราะคนของเราไม่มีทีมเวอร์ค คอยแต่ริษยากัน มีสปิริตน้อย วินัยแย่ จมู่มั่นค้ำว่าเอาตำแหน่งชนะเลิศระดับชาติที่จะมีขึ้นมาสักครั้งหะ”

ก. นักข่าว

ข. ผู้เขียนบทความ

ค. ทีมฟุตบอลต่างชาติ

ง. ผู้ฝึกสอนฟุตบอลทีมไทย

26. จากข้อ 25 จุดมุ่งหมายของข้อความนี้กล่าวถึงเรื่องใด

ก. ทีมไทยไม่มีทีมเวอร์ค

ข. คำสบประมาทต่อทีมไทย

ค. ความพ่ายแพ้ของทีมไทย

ง. การแก่งแย่งชิงดีชิงเด่นกัน

27. “ต้นไม้ราบยักษ์เป็นต้นไม้ที่ไม่มีประโยชน์ เพราะสร้างความเดือนร้อนมาก ชอบขึ้นในห้อยหนอง คลองบึง ทำให้น้ำไหลไม่สะดวก และที่ขึ้นตามทุ่งหญ้าก็ทำให้สัตว์หากินลำบาก”

ข้อใดเป็นใจความสำคัญของข้อความนี้

- ก. ต้นไม้ราบยักษ์เป็นต้นไม้ที่ไม่มีประโยชน์
- ข. ต้นไม้ราบยักษ์มักจะสร้างความเดือนร้อนมาก
- ค. ต้นไม้ราบยักษ์ชอบขึ้นในห้อยหนอง คลองบึง
- ง. ต้นไม้ราบยักษ์ชอบขึ้นตามทุ่งหญ้าทำให้สัตว์หากินลำบาก

28. “อาหารสำเร็จรูปพร้อมบริโภค คือ อาหารที่ผลิตเรียบร้อยพร้อมบริโภค ซึ่งบรรจุในภาชนะพร้อมจำหน่ายทันที ได้แก่ ขนมขบเคี้ยวหลายประเภท เช่น มันฝรั่งทอดกรอบ ข้าวเกรียบกุ้ง รวมทั้งอาหารพร้อมปรุง”

ข้อความใดเป็นใจความสำคัญของข้อความนี้

- ก. อาหารสำเร็จรูปพร้อมบริโภค ได้แก่ ขนมขบเคี้ยวหลายประเภท
- ข. อาหารสำเร็จรูปพร้อมบริโภค คือ อาหารที่ผลิตเรียบร้อยพร้อมบริโภค
- ค. อาหารสำเร็จรูปพร้อมบริโภค คือ อาหารที่ผลิตเรียบร้อยพร้อมบริโภค ซึ่งบรรจุในภาชนะพร้อมจำหน่ายทันที
- ง. อาหารสำเร็จรูปพร้อมบริโภค ได้แก่ อาหารที่ผลิตเรียบร้อยพร้อมบริโภค เช่น มันฝรั่งทอดกรอบ ข้าวเกรียบกุ้ง รวมทั้งอาหารพร้อมปรุง

29. “เครื่องสังคโลก หมายถึง เครื่องถ้วยชาม สิ่งของเครื่องใช้ เครื่องประดับ สถาปัตยกรรม สิ่งผลิตอันเนื่องด้วยความเชื่อในพิธีกรรมต่าง ๆ ทางศาสนา ซึ่งทำด้วยดินแล้วนำไปเผาไฟ ไม่ว่าจะเคลือบหรือไม่ก็ตาม เป็นของที่ผลิตขึ้นในสมัยสุโขทัย เต่าเผาหรือแหล่งผลิตเครื่องสังคโลกที่รู้จักกันดีคือเต่าสุโขทัย ศรีสัชนาลัย และพิษณุโลก”

ข้อใดเป็นใจความสำคัญของข้อความนี้

- ก. เครื่องสังคโลกเป็นของที่ผลิตขึ้นในสมัยสุโขทัย
- ข. เครื่องสังคโลกทำด้วยดินแล้วนำไปเผาไฟ ไม่ว่าจะเคลือบหรือไม่ก็ตาม
- ค. เต่าเผาหรือแหล่งผลิตเครื่องสังคโลกที่รู้จักกันดีคือ เต่าสุโขทัย ศรีสัชนาลัย และพิษณุโลก
- ง. เครื่องสังคโลก หมายถึง เครื่องถ้วยชาม สิ่งของเครื่องใช้ เครื่องประดับ สถาปัตยกรรม สิ่งผลิตอันเนื่องด้วยความเชื่อในพิธีกรรมต่าง ๆ ทางศาสนา

30. “คนไทยนั้นถือว่าบ้านเป็นสิ่งสำคัญต่อชีวิตตั้งแต่เกิดไปจนตาย เพราะคนไทยโบราณนั้นใช้บ้านเป็นที่เกิด การคลอดลูกจะกระทำกันที่บ้าน โดยมีหมอฟันบ้านที่เรียกว่าหมอดำแยเป็นผู้ทำคลอดมิได้ใช้โรงพยาบาลหรือสถานผดุงครรภ์อย่างในปัจจุบันนี้ และที่สุดของชีวิตเมื่อมีการตายเกิดขึ้น คนไทยก็จะเก็บศพของผู้ตายที่เป็นสมาชิกของบ้านไว้ในบ้านก่อนที่จะทำพิธีเผาเพื่อทำบุญสวดและเป็นการใกล้ชิดกับผู้ตายเป็นครั้งสุดท้าย”

ประโยชน์ใจความสำคัญอยู่ในส่วนใดของย่อหน้า

- ก. ท้ายย่อหน้า   ข. กลางย่อหน้า
ค. ต้นย่อหน้า   ง. ต้นและท้ายย่อ

เฉลยแบบทดสอบการอ่านเชิงวิเคราะห์

1.ง	16.ก
2.ง	17.ค
3.ค	18.ก
4.ง	19.ค
5.ข	20.ค
6.ง	21.ง
7.ค	22.ง
8.ง	23.ค
9.ก	24.ง
10.ค	25.ข
11.ก	26.ค
12.ก	27.ก
13.ง	28.ข
14.ก	29.ก
15.ข	30.ค

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ – สกุล	นางจุฑารัตน์ ปัญญา
วัน เดือน ปีเกิด	27 กันยายน 2503
ที่อยู่ปัจจุบัน	120/33 หมู่ 3 ตำบลหนองจ้อม อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่
ประวัติการศึกษา	
2536	ศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาประถมศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ประสบการณ์การทำงาน	
2523	ครู 1 ระดับ 1 โรงเรียนบ้านผาฮาว อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา
2525	ครู 2 ระดับ 3 โรงเรียนบ้านใหม่หนองบัว อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่
2528	อาจารย์ 1 ระดับ 3 โรงเรียนบ้านแม่เหิยะ อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่
2534	อาจารย์ 2 ระดับ 5 โรงเรียนบ้านแม่เหิยะ อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่
2541	อาจารย์ 2 ระดับ 7 โรงเรียนบ้านแม่เหิยะ อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่
2547-2548	ครูชำนาญการ คศ.2 โรงเรียนบ้านแม่เหิยะ อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่
2549 – ปัจจุบัน	ครูชำนาญการ คศ.2 ช่วยราชการ โรงเรียนวัดช่างเคี่ยน อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่